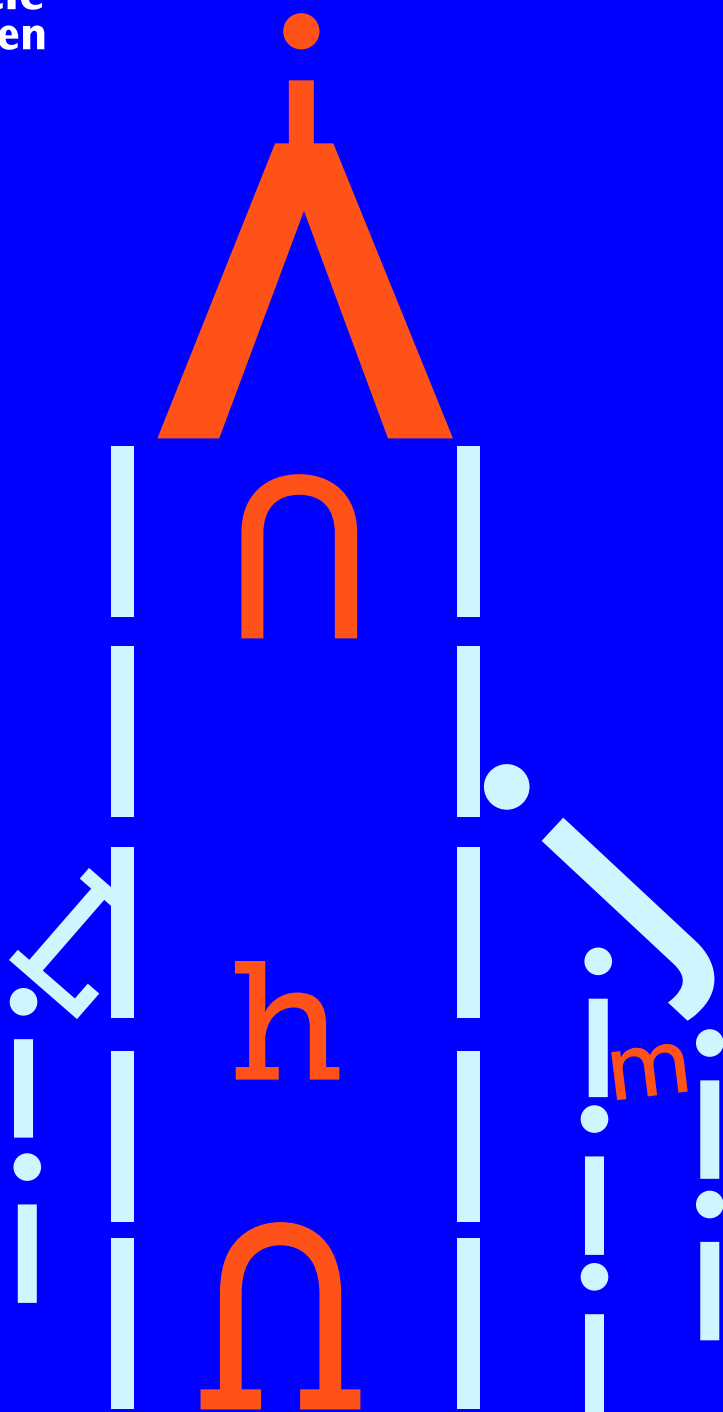

UITVOERINGSPROGRAMMA
CULTUUR
2021-2024

Cultuur
nota
Gronn

Wij zijn cultuur!

Provincie Groningen

inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. <i>Wij zijn cultuur!:</i> van kader naar uitvoeringsprogramma	4
1.1 Strategieën van cultuurbeleid 2021-2028 in de kadernota	4
1.2 Samenwerking met de gemeente Groningen	4
1.3 De coronacrisis	5
1.4 Adviestraject van de Kunstraad	6
1.5 Adviesrapport Kunstraad: <i>Op steviger grond</i>	6
1.6 Kunstraad: specifieke analyses en adviezen	7
1.7 Gewogen advies: keuzes binnen het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024	9
1.8 Vervolgproces	13
2. Strategieën	14
2.1 Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing	15
2.2 Samenleven met cultuur	19
2.3 Overall cultuur	22
2.4 Thuis in Groningen	25
3 Begroting	29
Bijlage 1: Steuninstellingen, uitvoerende kunstinstellingen en uitvoerende erfgoedinstellingen	32
Colofon	41

Voorwoord

Kunst, ontspanning, uitgaan, ideeën, voorstellingen, erfgoed, manieren van denken, doen, taal, beschouwing, beschaving. Zomaar een willekeurige lijst van begrippen die allemaal met cultuur te maken hebben. Met onze cultuur, met wie we zijn en hoe we ons kunnen ontwikkelen. Zaken die ons helpen na te denken over wie we zijn en wie onze voorouders waren. Zaken waarvan we samen kunnen genieten en die aanleiding kunnen zijn met elkaar in gesprek te gaan. Zaken die ons heel veel plezier geven.

Zaken die we heel erg missen in deze tijd met coronamaatregelen. Hoe fijn is het om naar een voorstelling te gaan, de edelsmeedclub, een concert, een tentoonstelling en ook hoe fijn het is dat samen met anderen te doen en te delen. Juist nu wordt duidelijk welke belangrijke rol kunst en cultuur in ons leven hebben, wat we zo missen en is pijnlijk zichtbaar hoe hard de hele sector en alle werkenden daarin worden getroffen. Tegelijkertijd zien we de wendbaarheid, de kracht en de inventiviteit van het culturele veld.

Voor ons, het bestuur van de provincie Groningen, maakt het des te meer duidelijk dat wij een belangrijke partner van de cultuursector zijn, een partner die mede verantwoordelijk is voor een goede culturele infrastructuur, een gevarieerd aanbod voor én in de hele provincie, nationaal en soms zelfs internationaal, toegankelijk en veelzijdig met een tijdshorizon van 2021 tot 2028. Een partner waarmee ook in en na deze tijd gesproken kan worden over veranderingen en kansen. En ook een partner die een goede basis kan waarborgen en met dit programma duidelijkheid kan geven.

Die gevarieerde basis ligt met dit programma voor u. Onze ambities en strategische doelen die zijn verwoord in onze kadernota *Wij zijn cultuur!* worden de komende jaren ingevuld met dit programma. Ze dienen de lange termijn. Ons programma is tot stand gekomen na advisering van de Kunstraad op alle onderdelen. Deze raad heeft met een team van specialisten onze ambities naast de kwaliteiten van de aanbieders gelegd en daarop geadviseerd. Er zijn reacties binnen gekomen en er kwam een definitief advies. Daarna hebben wij, net als in het hele traject voorafgaand aan de beider cultuurnota's, samen met de gemeente Groningen gewerkt aan onze programma's.

We hebben samen afgewogen en samen keuzes gemaakt om zo tot evenwichtig aanbod te komen dat past bij onze ambities, recht doet aan verschillen en aan verantwoordelijkheden. Er valt niet aan te ontkomen dat naast honoreringen van aanvragen er ook teleurstellingen zullen voortkomen uit onze keuzes.

We hebben stimuleringsmaatregelen opgenomen in regelingen waarmee er andere routes openstaan om wellicht toch in aanmerking voor bijdragen te kunnen komen. Het voorliggend programma biedt ons inziens de beste kans onze ambities samen met het veld te verwezenlijken, waarbij kunst en cultuur voor verwondering, ontroering en verbinding kunnen zorgen. We streven naar een bruisend aanbod, gevarieerde en cultuurhistorische rijkdom, waarbij iedereen de kans krijgt om mee te doen.

Tot slot willen wij onze dank uitspreken aan alle indieners van aanvragen voor het aandeel dat zij op zich willen nemen, aan de leiding en alle specialisten van de Kunstraad voor het advies, aan wethouder Paul de Rook en zijn team voor de prettige samenwerking, aan Provinciale Staten voor het vertrouwen dat zij uitspraken in de uitvoering na vaststelling van de kadernota cultuur en als laatste, zeker niet de minste, aan het team cultuur van de provincie Groningen, dat in de crisis werkend met de hardst getroffen sector, onvermoeibaar en meer dan keihard heeft gewerkt om dit programma zorgvuldig gestalte te geven.

**Namens het College van Gedeputeerde Staten,
Mirjam Wulfse, gedeputeerde**

1

Wij zijn cultuur!

van kader naar uitvoeringsprogramma

In november 2018 is de startnotitie voor de cultuurnotaperiode 2021-2028 vastgesteld en een jaar later de kadernota cultuur 2021-2028: *Wij zijn cultuur!* Hierin hebben wij ambities en strategieën voor de nieuwe beleidsperiode beschreven. Vervolgens is opdracht verleend aan de Kunstraad Groningen om te adviseren over de aanvragen voor meerjarige subsidie. In dit uitvoeringsprogramma geven wij aan wat wij doen met het advies van de Kunstraad, hoe de strategische ambities nader vorm krijgen en waar wij onze middelen op in zetten.

Dit uitvoeringsprogramma bestrijkt de periode 2021-2024. Voor de tweede periode binnen de kadernota volgt het uitvoeringsprogramma 2025-2028.

1.1 Strategieën van cultuurbeleid 2021-2028 in de kadernota

In de kadernota *Wij zijn cultuur!* zijn onze ambities voor het provinciale cultuurbeleid geformuleerd. We streven naar cultuur voor iedereen, we stimuleren een bruisend en vernieuwend aanbod in Stad en ommeland, en we zetten in op ontwikkeling, behoud en versterking van de kwaliteit van het erfgoed, het landschap en de leefomgeving. We presenteren in de kadernota vier strategieën om onze ambities te realiseren. Dat zijn:

1. Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing
2. Samenleven met cultuur
3. Overal cultuur
4. Thuis in Groningen

1.2 Samenwerking met de gemeente Groningen

Vier jaar geleden zijn we een intensieve samenwerking met de gemeente Groningen aangegaan met als doel gezamenlijk cultuurbeleid vorm te geven. Dit vereenvoudigt het subsidieproces voor culturele instellingen. In de samenwerking stemmen we inhoudelijke onderwerpen met elkaar af, en streven we naar effectieve inzet van tijd en middelen. De samenwerking is van grote toegevoegde waarde.

De gemeenteraad van Groningen stelde op 30 oktober 2019 de kadernota cultuur vast, *Kunst en Cultuur voor iedereen*. De gemeente formuleert daarin drie ambities:

1. Kunst en cultuur voor iedereen
2. Een bruisende stad
3. Een City of Talent

De strategieën om deze ambities te realiseren, zijn als volgt benoemd:

1. Een sterke basis
2. Ruim baan voor talent en vernieuwing
3. Samenleven met cultuur
4. Overal cultuur

De provincie heeft met 'thuis in Groningen' een eigen strategie benoemd. De gemeente kiest nadrukkelijk voor het stimuleren van talent (-ontwikkeling). Naast deze eigen strategieën van provincie en gemeente is er inhoudelijk veel overlap in ambities en strategieën.

1.3 De coronacrisis

Op 12 maart 2020 kondigde het kabinet maatregelen af, om verdere verspreiding van het coronavirus te voorkomen. De impact van de coronacrisis op de culturele sector is groot. Culturele instellingen moesten aanvankelijk de deuren sluiten, evenementen konden niet doorgaan en cultuureducatieve programma's kwamen stil te liggen.

De gemeente en provincie deden al in het voorjaar een inventarisatie van schade bij culturele instellingen in de provincie Groningen.

De gevolgen varieerden per organisatie, maar over het algemeen werden instellingen met relatief hoge publieksinkomsten, ZZP-ers en flexwerkers (60 procent van de sector) het hardst getroffen.

De geschatte schade tot 1 juli 2020 bedroeg 3,5 miljoen euro. Het gaat om schade die niet kon worden gedekt door maatregelen van het Rijk gericht op looncompensatie. Deze inventarisatie geeft zicht op de eerste gevolgen van de coronacrisis voor de culturele sector in Groningen. We hebben echter nog geen totaalbeeld; inkomstenderving is helaas een doorgaande realiteit voor de culturele sector. Met de kennis van oktober 2020 blijven er voornamelijk ingrijpende beperkingen gelden. Het bereik van culturele instellingen en de mogelijkheden van makers zijn daardoor substantieel kleiner dan voorheen.

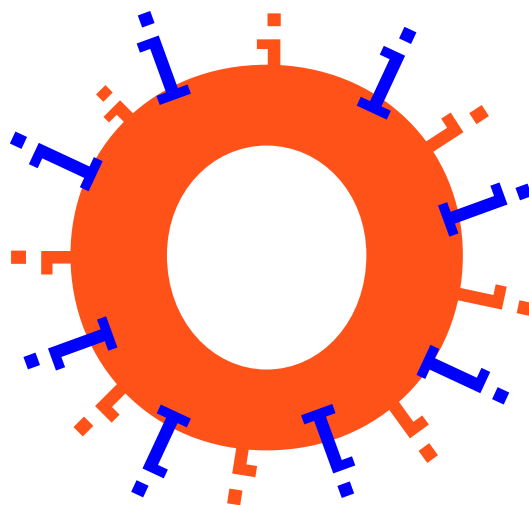
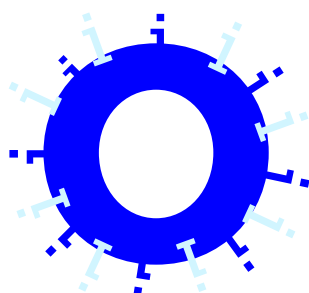
De Rijksoverheid biedt verschillende maatregelen om loonderving te compenseren, zowel voor organisaties die mensen in loondienst hebben als voor zelfstandigen. Het kabinet trekt geld uit voor compensatie van de sector; in april 300 miljoen euro en in augustus volgde een tweede steunpakket van 480 miljoen euro. Op Prinsjesdag werd bekend dat een derde steunpakket voor de cultuursector wordt ingericht ter waarde van 482 miljoen euro.

De Rijkscultuurfondsen stellen 15 miljoen euro extra ter beschikking en private fondsen richten met steun van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het 'Kickstart Cultuurfonds' in ter waarde van 16 miljoen euro. Ook doet het Rijk verschillende uitkeringen aan gemeenten om financiële problemen lokaal op te vangen.

In september blijkt dat de culturele sector met gemiddeld 62 procent het relatief grootste omzetverlies heeft gemeld bij het UWV. Het Centraal Planbureau (CPB) geeft aan dat in het tweede kwartaal van 2020 de economie als geheel met 8,5 procent is gekrompen, maar dat de culturele productie daalde met 37,4 procent. Bovendien is de analyse van het CPB dat de sectoren cultuur, toerisme en evenementen, naast de horecasector, het meest kwetsbaar zijn voor faillissementen.

Veel culturele instellingen laten wendbaarheid zien in deze crisis. Maar volgens de Raad voor Cultuur (in een brief gedateerd 14 september 2020 aan minister van Engelshoven, 'Naar een wendbare en weerbare culturele en creatieve sector') is de sector te afhankelijk van publiek om weerbaar te kunnen zijn. De klap voor de toch al kwetsbare sector is dus groot. De gemeente Groningen bood de afgelopen tijd een noodpakket waarbij steun voor Rijksgesubsidieerde instellingen werd gemacht. Daarnaast richtte de gemeente een tijdelijke regeling in voor instellingen die geen gebruik kunnen maken van steun vanuit het Rijk.

De provincie Groningen stimuleerde met de 1,5 meter-regeling culturele instellingen om aanpassingen te maken in de bedrijfsvoering. Het provinciale steunpakket voor de cultuursector wordt op moment van schrijven van dit uitvoeringsprogramma uitgewerkt. De coronacrisis brengt een nieuwe urgentie in onze dialoog met instellingen, overheden en partners. De situatie vraagt om creativiteit, flexibiliteit, samenwerking en oplossend vermogen.

1.4 Adviestraject van de Kunstraad

De uitvoerende kunst- en erfgoedinstellingen en de steuninstellingen hebben eind 2019 een aanvraag ingediend voor meerjarige subsidiëring. Er zijn 82 aanvragen ingediend; 14 bij de gemeente, 27 bij de provincie, en 41 bij beide overheden.

Wij hechten waarde aan een professionele en onafhankelijke beoordeling van de plannen van de culturele instellingen. Daarom hebben we samen met de Gemeente Groningen de Kunstraad gevraagd de aanvragen te beoordelen met oog voor artistiek-inhoudelijke kwaliteit. Daarbij was de opdracht te toetsen of instellingen bijdragen aan de in de kadernota geformuleerde strategische doelen. Alle instellingen moesten in elk geval bijdragen aan 'een sterke basis'. De Kunstraad heeft een toetsingskader opgesteld en een adviestraject ingericht. Belangrijkste uitgangspunt was één gezamenlijk advies voor gemeente en provincie.

De Kunstraad heeft de aanvragen van uitvoerende kunstinstellingen beoordeeld met behulp van de indicatoren vakmanschap, zeggingskracht, authenticiteit en vernieuwing. Voor de aanvragen vanuit de erfgoedsector waren cultuurhistorische waarde, collectiebeheer, presentatie en educatie indicatoren. Tevens keek de Kunstraad naar de professionele kwaliteit van organisaties, die tot uiting komt in de bedrijfsvoering, implementatie van codes (Good Governance, Fair Practice en Diversiteit en Inclusie, zie ook paragraaf 2.1), en samenwerking, afstemming en bereik. Er is getoetst in hoeverre instellingen bijdragen aan de strategische doelen.

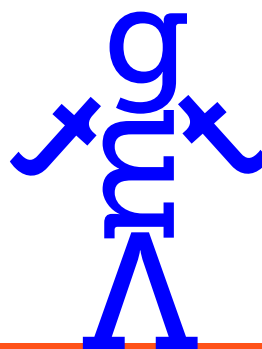
Aanvullend op de adviezen op maat ten aanzien van de individuele subsidieaanvragen heeft de Kunstraad een advies op macroniveau gemaakt. Daarvoor was de leidende vraag in hoeverre het cultuuraanbod van stad en provincie als geheel voldoende compleet en evenwichtig is. Dit advies omvat een analyse van de huidige staat van de diverse disciplines, en integrale adviezen aan de provincie en gemeente Groningen. Op moment van opdrachtverlening aan de Kunstraad was corona nog niet aan de orde, de crisis diende zich pas aan toen de Kunstraad bijna klaar was met haar werk. De impact van de coronacrisis is dus niet meegewogen in de uitgebrachte adviezen.

1.5 Adviesrapport Kunstraad: Op stevigere Grond

In juni 2020 publiceerde de Kunstraad haar advies *Op stevigere grond*. De Kunstraad spreekt uit dat de beleidskaders van de provincie en gemeente er blijk van geven dat cultuur op waarde wordt geschat. De Kunstraad is echter van mening dat de verschillende strategieën wat te algemeen geformuleerd zijn. Ook ziet de raad overlap tussen de strategische doelen 'Overall Cultuur' en 'Samenleven met Cultuur'. De Kunstraad maakte de keuze de strategie 'Een stevige basis' extra nadruk te geven in haar beoordelingswerk. Het advies is nadrukkelijk te kiezen voor het handhaven van een stevig bestel.

Aanvragers konden reageren op dit advies en technische of feitelijke onjuistheden melden. In totaal hebben 42 instellingen hiervan gebruik gemaakt. De Kunstraad heeft deze reacties in overweging genomen, en enkele adviezen aangepast in de reactienota, die op 27 augustus is gepubliceerd op www.kunstraadgroningen.nl.

Nieuw in het proces was de voorwaarde een activiteitenbegroting aan te leveren bij de aanvraag. Hiermee wilden we meer inzicht krijgen in de totstandkoming van het aangevraagde subsidiebedrag. Transparantie in de begroting geeft de mogelijkheid concreet te reflecteren op de inzet van publieke middelen, en is van belang voor de discussie over eerlijke en toekomstbestendige bedrijfsvoering (zie daarvoor ook paragraaf 2.1, over de implementatie van codes). Veel aanvragers leverden geen activiteitenbegroting aan. We hebben deze aanvragers nogmaals verzocht de gevraagde activiteitenbegroting aan te leveren. Opnieuw leverde dit in veel gevallen niet de gewenste informatie op. In samenspraak met de gemeente Groningen en Kunstraad hebben we daarom besloten de beoordeling uit te laten voeren op basis van wat er wel was ingediend. Tijdens de jaarlijkse voortgangsgesprekken zullen we met de instellingen in gesprek gaan over de bedrijfsvoering en het alsnog opstellen van een activiteitenbegroting.

1.6 Kunstraad: specifieke analyses en adviezen

1.6.1 Budget en ambities

De Kunstraad benoemt in haar rapport een aantal knelpunten. Een belangrijk knelpunt is het beschikbare budget in relatie tot de borging van een stevige basis. De Kunstraad adviseert veel instellingen op hetzelfde niveau als eerder te honoreren, om pluriformiteit en diversiteit in stand te houden. Deze instellingen krijgen een A-kwalificatie in het advies; 'subsidiabel met prioriteit'. De Kunstraad geeft drie nieuwkomers een A-kwalificatie (Museum Wierdenland, Grasnepolsky Festivals en het Resort). Een B-kwalificatie betekent 'subsidiabel indien voldoende budget'. Een aantal instellingen is als inhoudelijk voldoende beoordeeld, met een B-kwalificatie. Echter, vanwege onvoldoende budget is geadviseerd deze instellingen geen meerjarige subsidie toe te kennen. Waar de Kunstraad een aanvraag als onvoldoende beoordeelt, wordt een C-kwalificatie toegekend ('niet subsidiabel').

1.6.2 Adviezen sectoren

De Kunstraad biedt analyses van de verschillende disciplines. In de verschillende sectoren worden een aantal knelpunten benoemd.

Podiumkunsten

Het speelveld binnen de podiumkunsten is zeer divers en ongelijksoortig. De Kunstraad geeft aan dat het voor kleine, op experiment gerichte organisaties problematisch is om toe te treden tot het structureel gefinancierde subsidiebestel. Dat komt omdat binnen deze organisaties sprake is van een werkwijze waarin het toelaten van onverwachte verbindingen een rol speelt, terwijl de overheden vragen om een duidelijke activiteitenplanning en -begroting. Voor nieuwkomers van deze signatuur zou volgens de Kunstraad een tweejarige subsidieregeling uitkomst kunnen bieden.

Klassieke muziek

De Kunstraad uit zorgen over de klassieke muzieksector. De Kunstraad mist ambitie en urgentie bij de instellingen om klassieke muziek met de samenleving te verbinden. Er is te weinig artistieke vernieuwing en het bereiken van nieuwe publieksgroepen gebeurt onvoldoende. Dit is kritiek met vergaande gevolgen. De Kunstraad adviseert verschillende aanvragen niet te honoreren en daarmee zou de klassieke sector grotendeels buiten de boot vallen in de gesubsidieerde culturele infrastructuur van de komende jaren.

De Kunstraad geeft bovendien aan dat programmerende instellingen die geen meerjarige subsidie krijgen, maar wel artiesten ver van tevoren moeten vastleggen, gebaat zouden zijn bij een tweejarige subsidieregeling.

Beeldende kunst

In het geval van de beeldende kunst vindt de Kunstraad het lastig een goed beeld te krijgen van trajecten en programma's op het gebied van talentontwikkeling. Ook is de zichtbaarheid naar buiten van instellingen in de beeldende kunst een aandachtspunt; de Kunstraad geeft aan dat voorkomen moet worden dat instellingen vooral voor eigen publiek werken.

Erfgoed

De Kunstraad signaleert problemen in de erfgoedsector. De noodzaak onderhoudsgelden te verwerven zet publiekstaken onder druk bij kleine museale en erfgoedinstellingen. Veel instellingen hebben een kleine formatie en werken met vrijwilligers, wat kan leiden tot kwetsbaarheid in de bedrijfsvoering.

Bibliotheekwerk

De Kunstraad vindt dat bibliotheekwerk niet afhankelijk zou moeten zijn van een inhoudelijk debat over cultuur. De bibliotheek voert wettelijke taken uit en is volgens de Kunstraad van essentieel belang voor de ontwikkeling van burgerschap en voor optimale toegang tot informatie. Bibliotheekwerk behoort daarmee tot de infrastructuur van de democratie. De Kunstraad adviseert alle betrokken partijen de komende beleidsperiode met elkaar in gesprek te gaan over de financieringsstructuur van het bibliotheekwerk op de (middel-)lange termijn.

Film

De Kunstraad geeft aan dat de filmsector keten minder is geborgd, in vergelijking met andere sectoren. De Kunstraad adviseert overheden om het gesprek met betrokkenen in de filmsector aan te gaan over wat inhoudelijk en organisatorisch mogelijk en wenselijk is.

1.6.3 Adviezen ten aanzien van de inrichting en het functioneren van het bestel

De Kunstraad heeft een aantal opmerkingen over de inrichting en het functioneren van het bestel van cultuurpijlers en steuninstellingen.

Cultuurpijlers

De cultuurpijlers leveren een belangrijke bijdrage aan het functioneren van de infrastructuur. De Kunstraad adviseert het Grand Theatre toe te voegen aan het bestel van cultuurpijlers. Het Grand Theatre (vanuit de nieuwe organisatie Grand Futura) kan vanuit deze rol kennis en expertise als podium en productiehuis delen met het culturele veld. Daarnaast wijst de Kunstraad op de noodzaak van betere afstemming en samenwerking binnen de sector van beeldende kunsten.

Steuninstellingen

Steuninstellingen werken samen onder de noemer 'Gemeenschappelijke Ambitie'. Steuninstellingen agenderen thema's of onderwerpen waar vanuit gemeenschappelijke ambitie aan gewerkt wordt. De Kunstraad beoordeelt deze werkwijze als positief. Tevens stelt de Kunstraad een aantal specifieke urgente thema's voor, om de komende beleidstermijn te agenderen binnen de samenwerking. Dit zijn: maatschappelijke inclusiviteit; geletterdheid, lezen en literatuur; erfgoed en identiteit; positie in de keten van talentontwikkeling. Bovendien signaleert de Kunstraad kansen voor de samenwerkende partijen in praktische samenwerking op het gebied van opleidingen.

1.6.4 Adviezen ten aanzien van transparante bedrijfsvoering en invoering van codes

De Kunstraad ziet knelpunten op het gebied van de implementatie van door het Rijk geagendeerde codes bij instellingen. Het gaat om richtlijnen die zijn geformuleerd ten aanzien van goed bestuur (Good Governance), eerlijke betaling (Fair Practice), en diversiteit en inclusie (Code Culturele Diversiteit en Inclusie). Hoewel in de plannen van de instellingen veelal wordt aangegeven dat men het belang van codes erkent, ziet de Kunstraad hiervan onvoldoende terug in hun begrotingen. Sommige instellingen hebben in algemene zin beperkt inzicht gegeven in hun bedrijfsvoering, doordat de product- of activiteitenbegroting niet of onvoldoende is aangeleverd.

1.7 Gewogen advies: keuzes binnen het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024

De analyses en adviezen van de Kunstraad zijn zorgvuldig gewogen bij het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024. In het rapport *Op steviger grond* is de impact van de coronacrisis niet verwerkt in de adviezen. We vonden het noodzakelijk om niet alleen over het advies na te denken in het maken van de uiteindelijke keuzes, maar ook over de impact van de coronacrisis en de verwachte gevolgen daarvan voor de cultuursector in Groningen. Een aantal accenten die we aanbrengen in dit uitvoeringsprogramma is daarom gefundeerd op zowel de adviezen van de Kunstraad uit *Op steviger grond*, als wel op de actualiteit van de coronacrisis. Deze accenten worden in deze paragraaf toegelicht. We hebben ruimte voor financiering van deze accenten vrijgemaakt uit algemene middelen binnen ons cultuurbudget.

De strategische doelen zoals verwoord in onze kadernota *Wij zijn Cultuur!* blijven ook binnen de actuele dynamiek van de coronacrisis inhoudelijk leidend. In hoofdstuk 2 volgt de nadere uitwerking van beleid, gerangschikt per strategie.

De gekozen beleidsaccenten liggen op de volgende terreinen:

- Versterken culturele infrastructuur en verdiepen dialoog en samenwerking (1.7.1)
- Versterking van de erfgoedsector (1.7.2)
- Versterking van de klassieke muziek-sector (1.7.3)
- Versterking van de filmsector (1.7.4)
- Versterking van kansen voor cultuur vanuit verbinding met vrijetijdseconomie (1.7.5)

We geven met deze accenten (deel-)oplossingen voor de door de Kunstraad gesignaleerde problematiek in de sectoren erfgoed, klassieke muziek, bibliotheekwerk en film. We hebben gekozen voor prioritering van deze sectoren; ten aanzien van podiumkunsten en beeldende kunst kiezen we nu geen specifieke versterkingslijn. De adviezen ten aanzien van de inrichting en functionering van het bestel nemen we ter harte en werken we, waar mogelijk in samenwerking met de gemeente Groningen, uit in ons beleid.

1.7.1 Versterken culturele infrastructuur en verdiepen dialoog en samenwerking

We versterken de culturele infrastructuur en verdiepen dialoog en samenwerking door een aantal specifieke keuzes te maken.

Blijvende inzet op samenwerking met Groninger gemeenten (zie ook 2.3)

Met de gemeente Groningen werken we nauw samen. Nergens anders in Nederland trekken gemeente en provincie zo nauw op in een gezamenlijk proces rondom de cultuurnota's. Onze unieke samenwerking is van grote toegevoegde waarde. De komende beleidstermijn willen we samenwerking met alle Groninger gemeenten concretiseren. We willen het gesprek aangaan over de culturele infrastructuur en het functioneren van instellingen en steuninstellingen daarbinnen, en samenwerken op specifieke beleidsdomeinen zoals erfgoed, bibliotheekwerk en cultuurparticipatie. Inzet van noodgelden om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen is ook onderwerp van gesprek.

Samenwerken binnen We The North (zie ook 2.3)

Binnen *We the North* werken de drie Noordelijke provincies en de steden Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen samen. *We The North* werkt aan het ontwikkelperspectief voor cultuur in het Noorden, op basis van de programmatische talentontwikkeling en cultuuronderwijs, innovatie en samenwerking tussen stad en regio. *We the North* geeft het Noorden een stem in Den Haag, en koerst op een intensievere, meer inhoudelijke samenwerking tussen Rijk en Noordelijke overheden in cultuurbeleid. Daarom blijven we ook de komende jaren inzetten op samenwerking binnen *We The North*.

Bibliotheekwerk (zie ook 2.2)

De provincie omarmt het advies van de Kunstraad aangaande bibliotheekwerk. De urgentie van bibliotheekwerk voor maatschappelijke ontwikkeling erkennen we ten volle. Samen met Biblionet Groningen, Forum Groningen, gemeenten en lokale bibliotheken gaan we in gesprek over optimale vormgeving van het gezamenlijk opdrachtgeverschap (en de rolverdeling en verantwoordelijkheden van de verschillende overheden daarbinnen), en effectieve inzet van het innovatiebudget.

Steuninstellingen en Cultuurpijlers (zie ook 2.1, 2.2 en 2.4)

Samen met de gemeente Groningen continueren we het cultuurpijlerbeleid. De voortrekkersrol van cultuurpijlers verplicht hen een goed voorbeeld te zijn voor de sector als het gaat om artistieke kwaliteit, samenwerking, goede bedrijfsvoering en het stimuleren van de zichtbaarheid van kunst en cultuur. Voor organisaties die gebruik maken van steuninstellingen moet helder zijn waar en waarvoor precies ze kunnen aankloppen. Waar taken en functies overlappen of onvoldoende zijn belegd, zal daarvoor een oplossing worden gezocht. De door de Kunstraad aangedragen thema's voor de gemeenschappelijke ambitie (GA) brengen we in het gesprek met de steuninstellingen ter tafel. We subsidiëren de cultuurpijlers en steuninstellingen voor een periode van acht jaar, om continuïteit te waarborgen en administratieve druk te verlichten. Wij blijven het gesprek voeren met zowel de pijlers als de steuninstellingen over hoe zij hun rol binnen de Groningse culturele infrastructuur vervullen.

Inzet incidenteel budget (zie ook 2.1, 2.2, 2.3 en 2.4)

De provincie herkent het knelpunt ten aanzien van de omvang van het cultuurbudget in relatie tot de ambities. Daarbij zien we dat instellingen graag een duurzame dekking zien voor hun plannen, en daarom alle voorgenomen activiteiten onderbrengen in hun meerjarige aanvraag. Voor bepaalde projecten en initiatieven kan echter steun worden georganiseerd vanuit incidenteel cultuurbudget, mits voldaan kan worden aan de gestelde voorwaarden. Zo kunnen in voorkomende gevallen projectmatige ambities die niet vanuit een structurele toekenning worden gefinancierd, toch vorm krijgen en worden gerealiseerd. We zoeken op deze manier oplossingen in de wijze waarop incidentele budgetten naast structurele toekenningen kunnen zorgen voor noodzakelijke stimulans en ondersteuning van het functioneren van de sector. Ook gaan we met de Kunstraad in gesprek of de suggesties ten aanzien van tweejarige regelingen kunnen worden uitgewerkt in de incidentele regelingen die we de komende beleidstermijn openstellen.

1.7.2 Versterking van de erfgoedsector (zie ook paragraaf 2.4)

In de aanloop naar het tot stand komen van dit Uitvoeringsprogramma hebben we afstemming gezocht met de erfgoedsector over de wijze waarop versterking vorm zou moeten krijgen. In eerder cultuurbeleid wilden we de culturele biografie van Groningen voor het voetlicht te brengen door middel van gezamenlijke thematische programmering van activiteiten(-aanbod) in de erfgoedsector. De provincie Groningen gaf voor de uitvoering van thematische programmering en voor het opzetten van een digitale infrastructuur opdracht aan de projectorganisatie "De Verhalen van Groningen".

Op basis van het advies van de Kunstraad en de afstemming met de erfgoedinstellingen zetten we nu een koerswijziging in. We leggen daarmee meer verantwoordelijkheid bij de erfgoedsector zelf, en zoeken daarnaast naar instrumenten om instellingen zo goed mogelijk te faciliteren. We maken daartoe een aantal specifieke keuzes, die hieronder worden toegelicht.

Extra budget voor een aantal erfgoedinstellingen

We kiezen voor een bescheiden verhoging van de toekenning aan een aantal specifieke erfgoedinstellingen (zie ook 'versterking van de erfgoedsector' paragraaf 2.4), ten opzichte van het door de Kunstraad geadviseerde bedrag. We verwelkomen nieuwkomer Museum Wierdenland in ons subsidiebestel.

Onderhoudsopgave erfgoedinstellingen

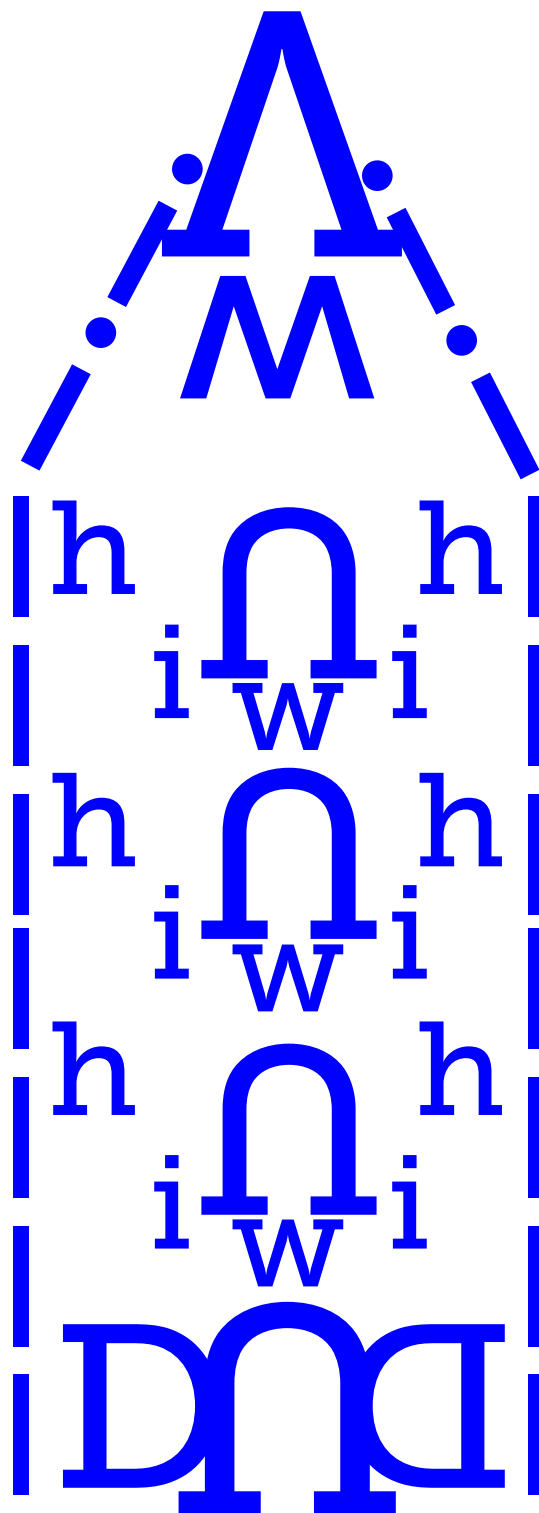
We adresseren de problemen die de erfgoedsector ervaart met betrekking tot het verwerven van onderhoudsbudget. Daarvoor gaan we na in hoeverre de rollen en taken van Erfgoedpartners, Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed en de Monumentenwacht voldoende helder zijn gedefinieerd. In Groningen is bij deze partijen expertise aanwezig als het gaat om het verwerven van onderhoudsbudget. Het ontsluiten en het ter beschikking stellen van deze expertise aan de sector zien we als een belangrijk doel voor de komende beleidsperiode.

Inzet van mensen in de erfgoedsector

We richten ons op oplossingen voor de problemen die erfgoedinstellingen ervaren als het gaat om krappe bemensing. We doen in 2021 onderzoek naar de inrichting van een dienstencentrum ('Shared Service Centre') waarbij bepaalde expertise (bijvoorbeeld ten aanzien van marketing, fondsenwerving, ICT) met prijsvoordeel kan worden ingekocht. Erfgoedinstellingen werken veel met vrijwilligers. Inzet van vrijwilligers kent een eigen dynamiek. Er is de afgelopen jaren door verschillende organisaties onderzoek gedaan naar inzet van vrijwilligers in de culturele en erfgoedsector. We inventariseren en ontsluiten de kennis uit deze onderzoeken, en uit relevante onderzoeken ten aanzien van vrijwilligerswerk buiten de sectoren erfgoed en cultuur, om erfgoedinstellingen handvatten te bieden problemen op te lossen en kansen te benutten.

Extra budget voor de Monumentenwacht en Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed

De provincie Groningen geeft vorm aan wettelijke verantwoordelijkheden ten aanzien van erfgoed via structurele subsidiëring van de Monumentenwacht Groningen en Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed. De Monumentenwacht heeft een actieve ondersteunende rol richting eigenaren van gebouwd erfgoed. De organisatie ervaart toenemende vraag over verduurzaming van monumenten en omgang met groen erfgoed. De Monumentenwacht ontwikkelt over deze onderwerpen expertise, met het oog op kennisdeling. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, ontvangt de Monumentenwacht de komende beleidsperiode een verhoging van het subsidiebedrag ten opzichte van het huidige subsidieniveau. Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed biedt ondersteuning aan gemeenten in hun omgang met erfgoed. Gemeenten zien zich echter voor steeds complexere uitdagingen geplaatst worden; bijvoorbeeld in het organiseren van maatschappelijk draagvlak voor omgang met erfgoed of ten aanzien van de positie van erfgoed in de ruimtelijke planvorming. Om vanuit het steunpunt tegemoet te kunnen komen aan complexer wordende vragen, ontvangt Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed een verhoging van het subsidiebedrag ten opzichte van het huidige subsidieniveau.

1.7.3 Versterking van de klassieke muzieksector

Het opvolgen van het advies van de Kunstraad ten aanzien van klassieke muziek zou ingrijpende negatieve gevolgen hebben voor de sector. Samen met de Gemeente Groningen zijn we van mening dat dit onwenselijk is. De gemeente heeft de strategie om talentontwikkeling te stimuleren, en zal daarom het Peter de Grote Festival en het Haydn Jeugd Strijkorkest toelaten tot het bestel met een bijdrage die past bij de manier waarop deze organisaties functioneren in de keten van talentontwikkeling. Waar de gemeente kiest voor structurele steun aan twee instellingen, sluit de provincie aan met een nieuwe incidentele subsidieregeling voor vernieuwing in de klassieke muziek. Daarmee wordt gekoerst op programmering van muziek waarin vernieuwing in de klassieke muzieksector wordt getoond, en waarin maatschappelijke verbinding wordt gezocht. Samen met de gemeente geven we met deze keuzes een positieve impuls aan de door de Kunstraad gesignaleerde problematiek.

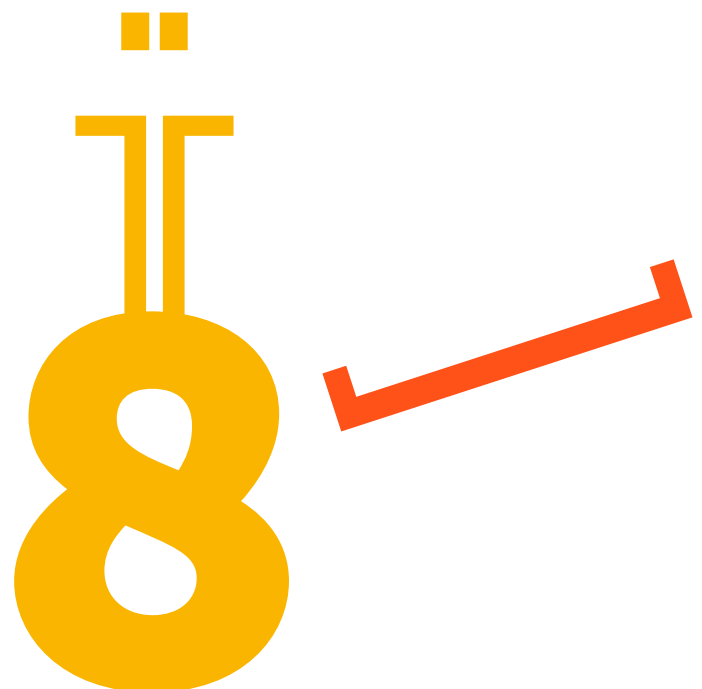
1.7.4 Versterking van de filmsector

Stichting Beeldlijn faciliteert de totstandkoming van actuele maatschappelijke documentaires, en produceert soms ook zelf. De organisatie stimuleert de filmsector in Groningen. De gevolgen voor het Groninger filmklimaat en voor individuele filmmakers zullen groot zijn, wanneer Beeldlijn geen structurele subsidie ontvangt. Beeldlijn kreeg een B-kwalificatie van de Kunstraad.

De laatste jaren zien we positieve ontwikkeling in de filmsector in het Noorden die we willen blijven ondersteunen. Beeldlijn kan daarin een belangrijke rol spelen. Daarom kennen we Beeldlijn een meerjarige subsidie toe. Met Beeldlijn bespreken we samenwerking met partijen uit Friesland, met het oog op de programmalijnen over het stimuleren van het filmklimaat vanuit *We the North* en de positionering en ontwikkeling van het filmklimaat in het Noorden in algemene zin. Naast steun voor Beeldlijn kan de filmsector een beroep doen op onze incidentele subsidieregeling.

1.7.5 Versterken van kansen voor cultuur vanuit verbinding met vrijetijdseconomie (zie ook 2.3)

De cultuur- en erfgoedsector is van onmiskenbaar belang voor het toerisme in Groningen. De coronacrisis zorgt daarbij voor nieuwe dynamiek. Mensen richten zich voor de invulling van vakantie of vrije tijd meer op mogelijkheden in eigen land. Groningen heeft veel te bieden als het gaat om kleinschalig kwaliteitsaanbod, om rust en ruimte. Dat heeft ertoe geleid dat we een aanpassing maken in het bestel van evenementen. Evenementen waar artistieke kwaliteit wordt gecombineerd met regionale kracht, met aanbod voor kleine groepen publiek waarbij afstandsregels in acht worden genomen, krijgen een plek in ons bestel. Dat leidt tot de toevoeging van twee nieuwkomers in deze uitvoeringsnota: Jazz te Gast en Terug naar het Begin. We denken dat deze evenementen, samen met Grasnepolsky en de Zomer Jazz Fietstour, zorgen voor een belangrijke impuls voor cultuur en vrijetijdseconomie in de hele provincie. Met gemeenten onderzoeken we duurzame financiering van de genoemde evenementen. Gemeenten hebben vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de culturele infrastructuur een inspanningsverplichting in de richting van evenementen op hun eigen grondgebied.

1.8 Vervolgproces

Na vaststelling van dit uitvoeringsprogramma worden alle aanvragers op de hoogte gebracht van het besluit. In oktober/november 2020 starten we gesprekken met alle culturele instellingen en steuninstellingen die subsidie gaan ontvangen. Dat doen we in samenwerking met de gemeente Groningen voor de instellingen die we gezamenlijk subsidiëren. In deze gesprekken bespreken we de voortgang en financiële prognose van 2020 en de activiteitenplannen en begroting van 2021. Wij vragen van de instellingen om voor 1 februari 2021 een aangepaste begroting en activiteitenplan aan te leveren. Dit ter voorbereiding van de definitieve subsidiebeschikking voor het jaar 2021. Uit deze gegevens moet blijken hoe de instelling inspringt op en omgaat met de veranderende omstandigheden en beperkingen als gevolg van de coronacrisis. Bovendien geeft het instellingen de mogelijkheid wijzigingen door te geven als gevolg van genomen subsidiebesluiten, die afwijken van de in de begroting van de instelling opgevoerde bedragen.

We hebben het proces voor het eerste jaar van deze cultuurperiode op deze wijze samen met de gemeente Groningen ingericht, om instellingen meer ruimte te geven te anticiperen op de huidige beperkingen en veranderingen als gevolg van de coronacrisis. Tegelijkertijd krijgen wij als overheden zicht op de manier waarop invulling wordt gegeven aan de ambities van de cultuurnota's. De coronacrisis is helaas nog niet voorbij, we zullen in gesprek met de instellingen blijven monitoren wat de gevolgen van de crisis zijn en zoveel mogelijk in samenspraak op zoek gaan naar (tijdelijke) oplossingen voor problemen binnen de cultuursector.

2 Strategieën

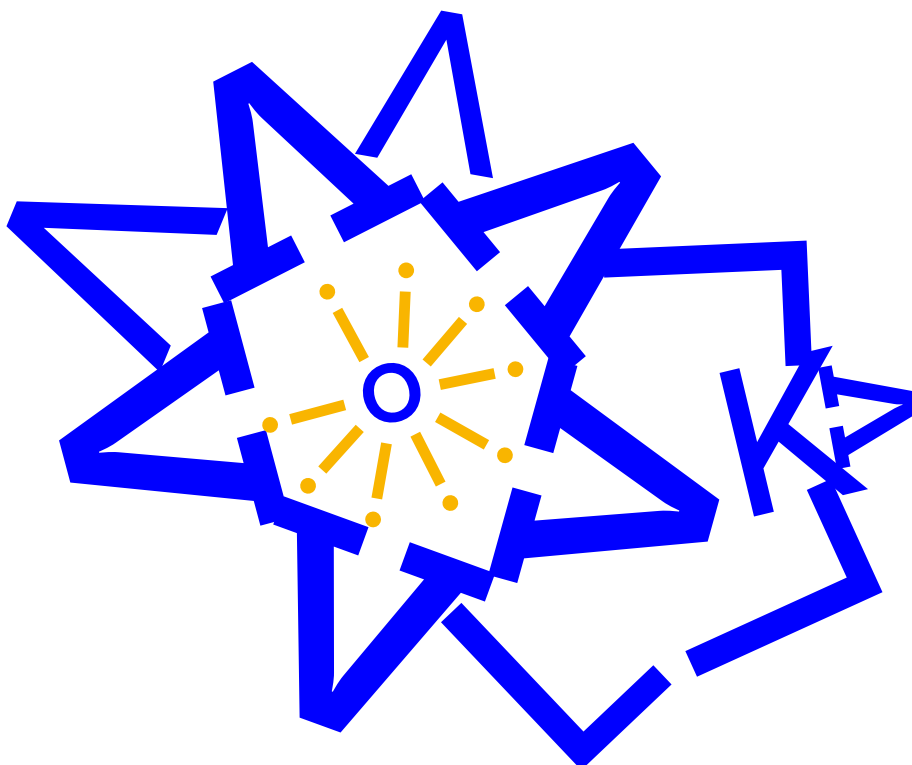
We streven naar cultuur voor iedereen, we stimuleren een bruisend en vernieuwend aanbod in Stad en ommeland, en we zetten in op ontwikkeling, behoud en versterking van de kwaliteit van het erfgoed, het landschap en de leefomgeving. In dit hoofdstuk gaan we in op de vier strategieën die zijn gekozen om onze ambities te realiseren.

Strategieën

1. Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing (paragraaf 2.1)
2. Samenleven met cultuur (paragraaf 2.2)
3. Overall cultuur (paragraaf 2.3)
4. Thuis in Groningen (paragraaf 2.4)

Elke paragraaf start met een inleidende tekst over de strategie. Vervolgens benoemen we de steuninstellingen die in lijn met de strategie meerjarige subsidie ontvangen. De kunst- en erfgoedinstellingen in ons bestel dragen eveneens in belangrijke mate bij aan de uitvoering van onze strategieën. Omwille van de leesbaarheid van de strategie-paragrafen, worden alle instellingen in bijlage 1 benoemd en beknopt beschreven.

Naast steuninstellingen worden in de volgende paragrafen de in te zetten instrumenten per strategie benoemd, inclusief het jaarlijkse budget per instrument. Alle budgetten voor uitvoerende kunst- en erfgoedinstellingen en steuninstellingen zijn in de begroting (hoofdstuk 3) terug te vinden. De gemeente en provincie hebben vanuit een integraal kader keuzes gemaakt ten aanzien van de toekenning van subsidie per instelling. In incidentele gevallen kan het toegekende bedrag en de verhouding tussen de bijdrage van de gemeente en de provincie daarom afwijken van het advies van de Kunstraad.

2.1 Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing

Waar streven we naar binnen deze strategie?

Sterke basis

Groningen heeft een rijke culturele infrastructuur. Er is sprake van een authentiek en bruisend aanbod in combinatie met een enorme historische rijkdom. Het culturele veld in Groningen is pluriform, divers en ambitieus, en toont behoefte om samen te werken en om een divers publiek te bereiken. We willen een stevige basis borgen, en kiezen er daarom voor de culturele sector in de volle breedte te steunen. Deze rijkdom betekent tegelijkertijd een zware verantwoordelijkheid. Het budget voor de komende beleidstermijn is hoger dan voorheen, maar is nog steeds onvoldoende om alle ambities te honoreren. We volgen de adviezen van de Kunstraad die een stevige basis borgen. Daarbij brengen we accenten aan in ons beleid, om een aantal door de Kunstraad geadresseerde problemen het hoofd te bieden (zie paragraaf 1.7).

We verwelkomen een aantal nieuwe structureel gesubsidieerde instellingen in het provinciale basisbestel, waarbij we het advies van de Kunstraad volgen. Het gaat om de Zomer Jazz Fietstour, Museum Wierdenland, Grasnapolsky Festivals, het Noord Nederlands Toneel, Theater de Steeg en het Poëziepaleis. Vanuit het beleidsaccent 'versterken van kansen voor cultuur vanuit verbinding met vrijetijdseconomie' (zie paragraaf 1.7.5) voegen we daar Jazz te Gast en Terug naar het Begin aan toe.

Om te staan voor een sterke basis zijn samenwerking en kennisdeling essentieel. Binnen de sector (met de instellingen, steuninstellingen en cultuurpijlers) maar ook binnen de provinciale organisatie, met de gemeenten, binnen de Noordelijke regio, landelijk, Europees en internationaal. We streven naar samenwerking en kennisdeling om cultuur te verbinden met andere programma's, projecten en beleidsdomeinen, met het oog op het vergroten van kansen en middelen.

Met de gemeente Groningen werken we al zeer nauw samen. Daarnaast is met alle Groninger gemeenten de afgelopen twee jaar gewerkt aan alliantievorming, met als doel de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de culturele infrastructuur optimaal vorm te geven. De samenwerking zal zich de komende beleidstermijn toespitsen op de domeinen erfgoed, de verbinding van cultuur met het sociale domein, de verbinding van cultuur met vrijetijdseconomie, en op bibliotheekwerk.

Ook de inzet van het coronanoodpakket voor de cultuursector is onderwerp van gesprek. Vanuit gezamenlijke belangen willen we op basis van wederkerigheid en in vertrouwen samenwerken. Samen staan we sterk (zie ook paragraaf 2.3).

Ruimte voor vernieuwing

Ruimte voor en impuls aan vernieuwing geven we vorm in diverse incidentele regelingen, zoals het incidentele budget voor de professionele kunsten en een regeling voor vernieuwing binnen de klassieke muzieksector. Voor erfgoed en musea richten we een nieuwe regeling in om de presentaties van de vaste collecties te vernieuwen. We presenteren bovendien een brede incidentele regeling om initiatieven te ondersteunen op het gebied cultuurparticipatie, amateurkunst, erfgoedactiviteiten en de Nedersaksische taal. De jaarlijkse Provinciale Cultuurprijs blijft bestaan. De Provinciale Vrijwilligersprijs wordt daarnaast opengesteld voor vrijwilligers in de cultuursector.

Vernieuwen kan helpen om de negatieve gevolgen van de coronacrisis het hoofd te bieden. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan nieuwe vormen van kunst en cultuur (-participatie), nieuwe of anders ingerichte podia, een veranderde opzet of aanpak van aanbod, of om nieuwe manieren om publiek te bereiken. Van instellingen in ons subsidiebestel vragen we hun visie op en omgang met de coronacrisis in het jaarplan te formuleren. Over het jaarplan gaan we met instellingen in gesprek (zie ook paragraaf 1.8).

Landelijk zijn er nieuwe codes ontwikkeld voor de sector; de code Fair Practice, en de code Diversiteit en Inclusie. In een sector die onder druk staat worden de codes veelal niet als een prioriteit benoemd. Tegelijkertijd blijft de noodzaak van fair pay, helder bestuur en een werkwijze met oog voor diversiteit en inclusiviteit om de culturele sector te vernieuwen, te professionaliseren en toekomstbestendig te maken. Als provincie Groningen staan we daarvoor. We gaan hierover in gesprek met de sector en met gemeenten.

Instellingen en instrumenten voor uitvoering

Instellingen

We verlenen structurele subsidie aan instellingen voor een periode van vier jaar. Het gaat om 35 uitvoerende kunst- en erfgoedinstellingen (zie ook bijlage 1).

Voor deze instellingen is jaarlijks een totaalbedrag beschikbaar van € 6.879.596,-

Steuninstellingen

De steuninstellingen ondersteunen en faciliteren uitvoerende instellingen. Zij hebben de volgende taken voor hun eigen sector:

- Adviesfunctie;
- Fungeren als (digitaal) expertisecentrum;
- Platform-/netwerkfunctie;
- Professionaliseren en faciliteren van de sector op basis van vraag en ontwikkelingen in de sector vanuit een onafhankelijke rol;
- Vergroten van het organiserend vermogen;
- Het ondersteunen bij het ontwikkelen van (gezamenlijke) activiteiten en projecten;
- Het bevorderen van samenwerking tussen actoren binnen en buiten de eigen sector.

In ons culturele bestel functioneren de volgende organisaties als steuninstelling:

- Cultuuronderwijs: K & C (zie paragraaf 2.2)
- Amateurkunst: VRIJDAG (zie paragraaf 2.2)
- Provinciale Ondersteuningsinstelling Bibliotheekwerk (POI): Biblionet Groningen (zie paragraaf 2.2)
- Materieel Cultureel Erfgoed: Erfgoedpartners (zie paragraaf 2.4)
- Immaterieel Erfgoed: Centrum voor Groninger Taal en Cultuur (zie paragraaf 2.4)

Vanuit wettelijke provinciale taken ten aanzien van erfgoed, financieren we bovendien:

- Gebouwd erfgoed en archeologie: Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed (zie paragraaf 2.4)
- Ondersteuning en facilitering van erfgoedeigenaren: Monumentenwacht Groningen (zie paragraaf 2.4)

Om continuïteit te waarborgen en administratieve lasten te verlichten ontvangen de steuninstellingen een toekenning voor 8 jaar.

De steuninstellingen (exclusief Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed en de Monumentenwacht) hebben een 'Gemeenschappelijke Ambitie' geformuleerd. Het voorzitterschap van het overleg in het kader van de 'Gemeenschappelijke Ambitie' rouleert. Er is vanuit de provincie een jaarlijks bedrag beschikbaar van € 7.500,- voor de administratieve ondersteuning van dit overleg.

Cultuurpijlers

De gemeente en provincie Groningen hebben het stelsel van cultuurpijlers ingericht in de vorige beleidsperiode. De organisaties die als pijler functioneren hebben expertise in een bepaalde culturele discipline, en hebben de taak om samenwerking binnen de discipline te versterken. Cultuurpijlers zijn die organisaties, die toonaangevend zijn voor de Groninger culturele infrastructuur. De cultuurpijler neemt een voortrekkersrol en een eigen verantwoordelijkheid aangaande het functioneren van de gehele keten. De komende periode blijven we samen met de gemeente het gesprek voeren hoe de pijlers invulling geven aan deze taak. In ons culturele bestel functioneren de volgende instellingen als cultuurpijler van zowel de gemeente als de provincie Groningen:

Groninger Museum - pijler voor musea en erfgoed
NNO - pijler voor de klassieke muziek
Noordwoord - pijler voor letteren
Eurosonic Noorderslag - pijler voor popmuziek
Club Guy&Roni/ NNT - pijler voor theater en dans
Het Houten Huis - pijler voor jeugdtheater
Noorderzon - pijler voor festivals

De gemeente Groningen heeft voor drie sectoren een eigen, gemeentelijke pijler aangewezen:
Vera/Simplon - Gemeentelijke pijler popmuziek (deze organisatie functioneerde de vorige beleidsperiode al als gemeentelijke pijler)

Met ingang van 2021 voegt de gemeente Groningen twee nieuwe cultuurpijlers aan toe:
CBK - Gemeentelijke pijler beeldende kunst
Grand Theatre - gemeentelijke pijler voor talentontwikkeling

In de vorige beleidsperiode functioneerde het Groninger Museum als pijler voor de beeldende kunsten, en voor musea en voor erfgoed. Gezien de toevoeging van het CBK aan het bestel (als gemeentelijke cultuurpijler voor de beeldende kunsten), zal het Groninger Museum de komende beleidstermijn de rol vervullen van pijler voor musea en erfgoed.

Om continuïteit te waarborgen en administratieve lasten te verlichten ontvangen de cultuurpijlers een toekenning en cultuurpijlerbijdrage voor 8 jaar.

Jaarlijks provinciaal budget voor Fonds Cultuurpijlers: € 400.000,-

Subsidieregeling impuls vernieuwing Klassieke Muziek

Met deze nieuwe regeling voor muziekgezelschappen en -organisaties willen we vernieuwing binnen de klassieke muziekpraktijk stimuleren. Het gaat om programmering van muziek waarin vernieuwing in de klassieke muziekpraktijk wordt getoond en waarmee maatschappelijk verbinding wordt gezocht. Gedacht kan worden aan opdrachten aan componisten om nieuwe muziek te maken, aan experimenten over de grenzen van de klassieke muzieksector, of cross-overs met andere kunstdisciplines of -vormen. Ook kan het gaan om initiatieven om geheel nieuw werk te spelen of om bestaand dan wel nieuw werk op andere wijze, op een ander podium of in ongewone enscenering ten gehore te brengen. Daarbij gaat het nadrukkelijk niet om vernieuwing als doel op zichzelf, maar om het beoogde effect van deze vernieuwing in relatie tot het bereiken van het publiek. Deze inhoudelijke argumentering, waaruit verbinding van de klassieke muziek met de hedendaagse maatschappij en reflectie daarop moet blijken, is leidraad bij toekenning van aanvragen. We gaan na of er (ook) meerjarig, bijvoorbeeld voor twee jaar, kan worden toegekend voor programmerende instellingen.

Deze regeling wordt in het voorjaar van 2021 opengesteld.

Jaarlijks budget Subsidieregeling impuls vernieuwing klassieke muziek € 65.000,-.

Incidentenbudget voor professionele kunsten

Met dit budget willen we incidentele subsidies beschikbaar stellen aan professionele culturele projecten. Doel is het kunstenklimaat te ondersteunen en vernieuwend aanbod te stimuleren. Nieuwe en incidentele professionele initiatieven spelen een vitale rol in de sector, van voorstellingen en exposities tot festivals en filmproducties. Om deze initiatieven te financieren verstrekt de Kunstraad namens de provincie en gemeente Groningen incidentele subsidies.

Wij continueren deze regeling, maar scherpen de voorwaarden aan zodat budget nog meer dan voorheen ten gunste komt van incidentele initiatieven die professioneel en vernieuwend zijn. Daarnaast kijken we naar spreiding over de provincie en de bovenlokale uitstraling van de projecten.

Jaarlijks Incidentenbudget professionele kunsten: € 266.600,-.

Subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget

We ontwikkelen een vernieuwde Subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget. Deze regeling is breed van opzet en biedt ruimte aan initiatieven die op originele wijze bijdragen aan uitvoering van onze strategieën.

Projecten die voor financiering in aanmerking komen, tonen bijvoorbeeld zowel raakvlakken met het domein cultuur als met toerisme. Het kan ook gaan om initiatieven waarmee cultuurparticipatie wordt verbonden met het sociaal domein. Ook voor projecten waarin stad en regio samen optrekken om nieuw aanbod te vormen, of projecten waarin erfgoed of archeologie vernieuwend wordt gepresenteerd, biedt deze brede regeling kansen. Bovendien is er ruimte voor amateurkunst, digitalisering en immaterieel erfgoed. (Omdat deze regeling aansluit bij alle provinciale strategieën, wordt er ook in de paragrafen 2.2, 2.3 en 2.4 aandacht aan besteed.)

Deze brede regeling wordt in het voorjaar van 2021 ingevoerd. Jaarlijks budget Subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget: € 455.000,-.

Stimuleren implementeren codes

Het Rijk heeft verschillende codes vastgesteld in samenwerking met vertegenwoordigers uit de cultuursector.

De Governance Code Cultuur geeft richtlijnen voor adequaat bestuur en toezicht in de cultuursector. De code omvat het gehele besturingsproces: beleid, uitvoering, toezicht en verantwoording. Om voor Rijkssubsidiëring in aanmerking te komen is toepassing van de Governance Code Cultuur een vereiste. De gemeente en provincie Groningen hebben in het huidige proces op weg naar toekenning van meerjarige subsidies dezelfde voorwaarde gesteld. In 2017 is de landelijke Fair Practice Code vastgesteld met als doel een eerlijke, duurzame en transparante bedrijfsvoering. De code moet leiden tot een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk. De Fair Practice Code is gericht op werkenden in de culturele en creatieve sector, ondersteunende partijen en alle afnemers van kunst en cultuur, waaronder ook het publiek. Toepassing van de Fair Practice Code is nog geen verplichting voor de sector vanuit de overheden. Daar waar toepassing nog niet gerealiseerd is, wordt aan instellingen gevraagd uit te leggen wat de visie en stand van zaken is ten aanzien van de omgang met deze code (het 'pas toe of leg uit'-principe).

In 2019 volgde de Code Diversiteit en Inclusie, als vernieuwing van de Code Culturele Diversiteit die al in 2011 werd gepresenteerd. De Code Diversiteit en Inclusie richt zich op alle vormen van verschil, zoals gender, beperking, seksuele oriëntatie, religie, sociaaleconomische status, opleidingsniveau en leeftijd, en vraagt aandacht voor deze verschillen in de culturele beroepspraktijk ten aanzien van de vier p's: programma, publiek, personeel en partners. Ook voor deze code geldt het 'pas toe of leg uit'-principe. De provincie Groningen ziet de codes als een belangrijk instrument voor de ontwikkeling van een duurzame en toekomstbestendige culturele sector, waarin maatschappelijke waarden en ethisch handelen (reflectief, eerlijk, transparant, inkluderend) vanzelfsprekende onderwerpen van gesprek zijn.

De komende beleidsperiode zetten we in op nauwe samenwerking met de gemeente Groningen en de andere Groninger gemeenten over informatie, onderzoek en afstemming met de sector. Daarbij betrekken we landelijke partijen zoals Platform ACCT (Arbeidsmarkt voor een Creatieve en Culturele Toekomst) en Stichting Cultuur+Ondernemen. Tevens volgen we de fasering van het Rijk als het gaat om het stellen van verplichtingen.

Jaarlijks budget stimuleren implementeren codes:
€ 40.000,-.

De Provinciale Cultuurprijzen

Sinds 2019 reikt de provincie Groningen in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds tweejaarlijks drie prijzen uit aan personen, instellingen of groepen die een bijzondere impuls geven aan het Groninger culturele klimaat. De prijzen bestaan uit: De Groninger Cultuurprijs voor Amateurkunst (door het Cultuurfonds), De Groninger Talentprijs en De Groninger Cultuurprijs (beide door de provincie Groningen). Hiermee willen de provincie en het Prins Bernhard Cultuurfonds personen, groepen of instellingen die zich bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt op het gebied van cultuur in de schijnwerpers zetten en daarmee de culturele sector inspireren.

Jaarlijks budget Provinciale Cultuurprijzen (exclusief bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds):
€ 25.000,-.

De Provinciale Vrijwilligersprijs Cultuur

Veel culturele instellingen maken gebruik van vrijwilligers. Zowel voor de instellingen als voor de vrijwilligers zelf is dat van grote waarde. Vrijwilligers tonen een grote betrokkenheid en steken veel tijd en energie in de organisatie waaraan ze zich verbonden hebben. Ook in andere sectoren zijn veel vrijwilligers actief, zoals jeugd, sport, welzijn en zorg. In deze sectoren worden jaarlijks vrijwilligers in het zonnetje gezet met de Provinciale Vrijwilligersprijs. Met ingang van 2021 voegen we de sector cultuur toe aan de Vrijwilligersprijs, en kennen jaarlijks een prijs toe aan een vrijwilligersinitiatief uit de cultuursector.

Jaarlijks budget Provinciale Vrijwilligersprijs Cultuur:
€ 10.000,-.

Monitoring en evaluatie

Op het vlak van monitoring en evaluatie willen we nauw blijven samenwerken met de gemeente Groningen. Omdat ons cultuurnotaproces in samenwerking tot stand is gekomen, is het vanzelfsprekend dat we ook onderzoek, monitoring en evaluatie in samenwerking vormgeven en uitvoeren.

Organisaties in onze culturele infrastructuur ontvangen subsidie voor hun bijdrage aan de strategische doelen van de provincie Groningen. Vanuit de ingediende jaarplannen gaan we met de organisaties in gesprek, en worden concrete prestatieafspraken gemaakt. Ten aanzien van het jaarplan van instellingen voor 2021 maken we nadrukkelijk ruimte voor dialoog over de gevolgen van de coronacrisis.

We ontwerpen in 2021 een heldere systematiek voor het verzamelen van specifieke kwalitatieve en kwantitatieve gegevens vanuit de sector. Bij dat ontwerpproces betrekken we relevante partijen in en buiten Groningen, waar kennis en ervaring is op het gebied van beleidsevaluatie, zoals CMO STAMM, de Rijksuniversiteit Groningen en de Boekmanstichting. Doel is een transparante provinciale cultuurmonitor die zicht geeft op de effectiviteit van beleid. Met ingang van 2022 stellen we de cultuurmonitor in werking.

Jaarlijks budget monitoring en evaluatie: € 34.000,-.

Procesbudget

Vanuit dit budget financieren we procesmatige kosten die gerelateerd zijn aan het cultuurbeleid.

Jaarlijks procesbudget € 169.878,-.

Kunstraad Groningen exploitatie

De Kunstraad speelt een belangrijke rol in het cultuurnotaproces van de provincie en Gemeente Groningen. De Kunstraad adviseert over beleidsontwikkeling van en subsidieverlening aan instellingen. Wij vinden onafhankelijke advisering over de (artistieke) kwaliteit van instellingen en monitoring van het veld belangrijk. In 2021 evalueren we het proces van de cultuurnota 2021-2024 in samenwerking met de gemeente Groningen. De Kunstraad voert de incidentele subsidieregelingen aangaande professionele kunsten en klassieke muziek uit. Bovendien kan het voorkomen dat we advies inwinnen over specifieke aspecten van ons beleid. Ook staat het de Kunstraad vrij om ongevraagd advies te leveren.

Jaarlijks budget Kunstraad Groningen exploitatie (exclusief uitvoering subsidieregeling Klassieke Muziek): € 150.000,-.

2.2 Samenleven met cultuur

Waar streven we naar binnen deze strategie?

'Wij zijn cultuur'; kunst en cultuur willen we voor iedereen beschikbaar en toegankelijk maken. We willen alle Groningers in staat stellen samen te leven met cultuur. Cultuur wordt voor een breed publiek ontsloten via cultuureducatie, cultuurparticipatie, aanbod op het gebied van amateurkunst en via bibliotheekwerk.

Wij vinden het van essentieel belang dat burgers in alle fasen van het leven in aanraking komen met kunst en cultuur, en dat ze geletterd en goed geïnformeerd zijn. Cultuur is een verbindende factor in de samenleving, en kan een positieve invloed hebben op gezondheid en welzijn. Via cultuur ontwikkelen mensen essentiële vaardigheden voor het dagelijks functioneren. Daarmee bedoelen we het functioneren in (inter-)persoonlijk en sociaal-maatschappelijk verband, en op de arbeidsmarkt. We streven ernaar iedereen dezelfde kansen en mogelijkheden te bieden. Daarbij hebben we oog voor doelgroepen die op achterstand staan, zoals kwetsbare of laaggeletterde inwoners.

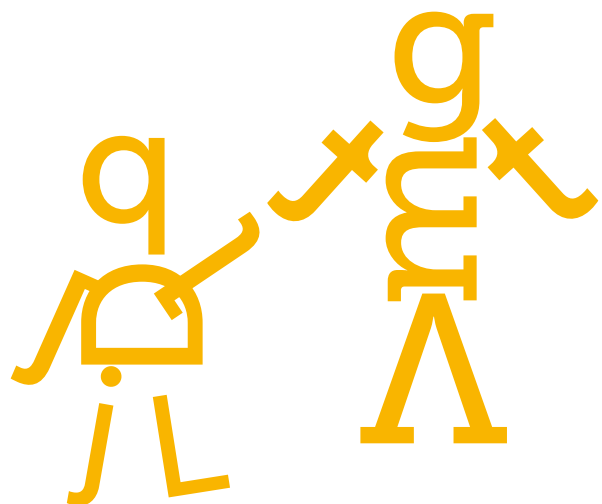
De provinciale verantwoordelijkheid ten aanzien van de sectoren cultuurparticipatie, cultuuronderwijs, amateurkunst en bibliotheekwerk ligt voornamelijk in de tweedelijns ondersteuning. Dat betekent dat we steuninstellingen financieren die elk een eigen sector faciliteren. De opdrachten aan deze steuninstellingen stemmen we af met de gemeenten.

We streven naar cultuuronderwijs van een goed kwaliteitsniveau voor alle kinderen in het primair onderwijs. Scholen binnen het primair onderwijs worden gefaciliteerd in de voorbereiding van de invoering van het vernieuwde curriculum, waar kunst en cultuur onderdeel van zijn. We streven ernaar om deze periode ook de kwaliteit van het cultuuronderwijs in de onderbouw van het voortgezet onderwijs te verbeteren.

Bovendien moeten kinderen en jongeren ook buiten schooltijd mogelijkheden hebben zich verder te ontplooien. Dit sluit aan op de inzet ten aanzien van cultuurparticipatie en de amateurkunst, waarin we Groningers stimuleren actief deel te nemen aan cultuur.

Ten aanzien van het bibliotheekwerk hebben we de wettelijke verantwoordelijkheid voor de tweedelijns ondersteuning van bibliotheekwerk via de Provinciale ondersteuningsinstelling (POI), voor de distributie van boeken door middel van het interbibliothecaire leenverkeer. Bovendien stimuleren we innovatie van bibliotheekwerk. In algemene zin streven we samen met onze ketenpartners (het Rijk en de gemeenten) naar een voor alle burgers beschikbare maatschappelijke en educatieve bibliotheek.

Nauwe samenwerking tussen de overheden is van groot belang om doelen te bereiken met betrekking tot cultuurparticipatie; ieder vanuit de eigen rol. Zo willen we in nauwe samenwerking met gemeenten inzetten op de kansen die verbinding van cultuur met maatschappelijke opgaven biedt. Binnen het sociaal domein en het domein leefbaarheid bestaan voor gemeenten grote uitdagingen en opgaven. Samen kunnen we cultuurparticipatie, geletterdheid en sociale veerkracht vergroten. Verbinding van cultuur met het sociaal domein kan ook bijdragen aan preventieve zorg voor de jeugd, en aan mentale versterking van inwoners die kampen met aardbevingsproblematiek, armoede, of de gevolgen van krimp en/of de coronacrisis.

Instellingen en instrumenten voor uitvoering

Steuninstelling cultuuronderwijs: K&C

K&C ondersteunt het primair en voortgezet onderwijs bij het vormgeven van cultuuronderwijs. K&C zorgt dat alle scholen binnen het primair onderwijs toegang hebben tot ondersteuning ten aanzien van cultuuronderwijs, en legt verbinding met het voortgezet onderwijs en organisaties actief in buitenschoolse educatie. K&C adviseert de scholen in visievorming, zorgt voor deskundigheidsbevordering, onderhoudt de netwerken van interne cultuurcoördinatoren (ICC-ers), doet onderzoek via het monitoringsinstrument EVI en zorgt waar nodig voor verbinding van scholen met cultureel ondernemers.

K&C is penvoerder van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Voor deze taak is een wijziging doorgevoerd ten opzichte van de werkwijze in de vorige periode. K&C wordt de komende termijn meer samenwerkingspartner dan subsidieloket voor de CMK-regeling. K&C werkt daarvoor met een samenwerkingsovereenkomst. Hierin staat welke activiteiten een school, of een cultureel ondernemer met een school, wil uitvoeren en welke onderdelen uit een nieuw te ontwikkelen productenboek hierbij passen. K&C draagt bij aan onze strategieën 'Sterke basis', 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

Jaarlijkse subsidie voor steuninstelling cultuuronderwijs K&C: € 409.200,-.

Cultuureducatie met kwaliteit (inclusief Culturele Mobiliteit)

We sluiten de komende vier jaar, net als voorgaande jaren, aan bij het programma en de Regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) van het Rijk. K&C, penvoerder voor CMK in onze provincie, heeft het plan 'Leren van elkaar' opgesteld in samenwerking met overheden, het onderwijs en het culturele veld. Met het plan 'Leren van elkaar' bouwen we voort op CMK I en II. In de komende periode wordt nadrukkelijk de aansluiting op curriculumvernieuwing in het onderwijs gezocht en staat het vergroten van kansengelijkheid van leerlingen centraal. Het duurzaam versterken van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs is een belangrijke doelstelling. We leggen de prioriteit bij het primair onderwijs. Versterken van kwaliteit krijgt vorm door visieontwikkeling, deskundigheidsbevordering, leerlijnontwikkeling en samenwerking met de culturele omgeving. Het streven is dat in 2024 alle leerlingen tussen 4 en 15 jaar van de deelnemende scholen kunst leren maken en meemaken, en betekenis leren geven aan kunst en erfgoed vanuit een samenhangend aanbod 'op maat'.

De school houdt zelf regie; hun vraag en onderwijskundige visie staat centraal. Kwantitatieve doelen zijn gericht op een groei van bereik, en aansluiting van het voortgezet onderwijs en buitenschoolse cultuureducatieve activiteiten. Daarnaast wordt ruimte gemaakt voor leergemeenschappen, waarin één of meerdere scholen samenwerken met een cultureel ondernemer. Doel hiervan is de culturele lespraktijk van leerkrachten, docenten of pedagogisch medewerkers te vernieuwen. Ook wordt uitgebreid aandacht geschonken aan deskundigheid van de professional, leerkrachten, schoolleiders, directies en cultureel ondernemers.

Het project Culturele Mobiliteit is onderdeel van het CMK-plan. Via Culturele Mobiliteit zorgen we dat alle kinderen in het primair onderwijs de gelegenheid krijgen om in hun schoolloopbaan het Groninger museum of één van de erfgoedinstellingen in de regio te bezoeken. Het faciliteren van vervoer is een belangrijke drempelverlagende factor voor scholen om deel te nemen aan activiteiten. Culturele mobiliteit zorgt voor dat vervoer. Samen met de gemeenten leggen we het fundament om dit project mogelijk te maken. K&C is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project. We streven naar een minimale deelname van 6000 leerlingen per jaar, naar een evenwichtige spreiding van deelnemende scholen uit de provincie, en een goede spreiding van deelnemende erfgoedinstellingen. Ook onderzoeken we samen met K&C en de gemeenten toekomstbestendige vormgeving van Culturele Mobiliteit.

Jaarlijks budget voor CMK III: € 278.626,-.

Steuninstelling amateurkunst; VRIJDAG

VRIJDAG vervult de functie van steuninstelling voor de amateurkunst. POPGroningen is de koepel voor Groninger popmuziek, die onderdeel is van VRIJDAG. VRIJDAG zorgt voor advisering, netwerkvorming, verbindingen binnen het culturele veld, deskundigheidsbevordering en kennisdeling. VRIJDAG zorgt dat zij zichtbaar is in de hele provincie en ondersteunt bij het versterken van de culturele infrastructuur. VRIJDAG zet zich de komende beleidstermijn actief in voor de vorming, ondersteuning en doorontwikkeling van de diverse lokale cultuurplatforms in de provincie. Deze netwerken en samenwerkingsverbanden van lokale culturele spelers, signaleren, initiëren en kunnen een rol spelen bij het borgen van cultuurbeleid in de gemeente. Vorm, inhoud en werkwijze zijn verschillend; afhankelijk van de lokale behoefte en aanwezige culturele infrastructuur.

Daarnaast zet VRIJDAG het online cultuurplatform 'De KultuurCentrale' in om de verbindingen te leggen tussen makers, kunstenaars, verenigingen en beleidsmakers. VRIJDAG legt ook de verbinding tussen de amateurkunst en het domein zorg en welzijn en stimuleert hiermee cultuurparticipatie van burgers. Met POPGroningen stimuleert, ontwikkelt en promoot VRIJDAG de popmuziek van Groningse bodem in de gehele provincie. VRIJDAG draagt bij aan een 'Sterke basis', 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

Jaarlijkse subsidie voor steuninstelling amateurkunst VRIJDAG: € 359.400,-.

Het gastconservatorschap

We streven naar het opnieuw inzetten van een gastconservator. De gastconservator kan als aanjager helpen met het vertalen van ambities in de regio naar een concreet cultuurprogramma, en legt verbinding met professionele makers. Met dit instrument brengen we de nodige organisatiekracht naar de regio. Het huidige project van de gastconservator, Gronings Vuur, loopt nog tot eind december 2020. Na evaluatie van dit project bepalen we in het voorjaar van 2021 de wijze waarop we de methodiek van Gastconservatorschap in samenwerking met de gemeenten, de cultuurplatforms en steuninstelling VRIJDAG continueren. We streven naar continuering om de verbinding tussen cultuur en maatschappelijke opgaven te stimuleren en de culturele infrastructuur in de regio te versterken.

Jaarlijks budget voor Gastconservatorschap: € 110.000,-.

Provinciale ondersteuningsinstelling (POI) bibliotheekwerk: Biblionet

De Wet Stelsel Openbare Bibliotheken (WSOB, 2015) beschrijft de verantwoordelijkheden van overheden als het gaat om het bibliotheekwerk. De provinciale verantwoordelijkheid ten aanzien van het bibliotheekwerk ligt op het vlak van distributie en reservering van boeken, gegevenslevering en ondersteuning van de infrastructuur van bibliotheken. Ook het stimuleren en realiseren van innovatie van bibliotheekwerk is een provinciale verantwoordelijkheid.

De provinciale ondersteuningsinstelling (POI) voor bibliotheekwerk in Groningen is Biblionet. Werkzaamheden van de POI liggen in lijn met de opdracht en taakverdeling binnen de WSOB. Biblionet stimuleert, inspireert en faciliteert bibliotheken in het Groninger netwerk. Biblionet zet actief in op een leefbare en inclusieve samenleving, met gelijke kansen voor iedereen. Vanuit haar intermediaire rol faciliteert Biblionet bibliotheken, overheden, culturele en maatschappelijke partners en ontwikkelt actuele programma's op thema's als (digitale) laaggeletterdheid, persoonlijke ontwikkeling en leefbaarheid. Onderzoek toont aan dat mensen met een laag taalvaardigheidsniveau vaker werkloos zijn, een slechtere gezondheid hebben en minder maatschappelijk actief zijn.

Bibliotheken nemen een sleutelpositie in, die van groot belang is zowel voor het persoonlijk functioneren van burgers en voor sociale cohesie, voor de toekomstige positie van Nederland als kennissamenleving. Biblionet draagt bij aan onze strategieën 'Sterke basis', 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

Jaarlijkse subsidie voor POI bibliotheekwerk, Biblionet: €1.329.900,-.

Innovatiefonds bibliotheekvoorziening

De Groninger programmalijnen voor innovatie van bibliotheekwerk, waarvoor Biblionet penvoerder is, volgen de landelijke innovatieagenda. Hierin zijn zes thema's geformuleerd: jeugd en onderwijs, participatie en zelfredzaamheid, persoonlijke ontwikkeling, het verbreden en vernieuwen van de klassieke bibliotheek, de innovatie van de landelijke digitale openbare bibliotheek, en het versterken en versnellen van innovatie. Daarnaast wordt gekeken naar optimaal huisvestingsbeleid en naar een Lees-offensief, met een focus op verhalen en literatuur. Ook wordt gewerkt aan ambities met betrekking tot digitale inclusie, met betrekking tot de bibliotheek als plek van persoonlijke ontwikkeling en als platform, en zijn er plannen met betrekking tot de doorontwikkeling van de POI via onder meer deskundigheidsontwikkeling. Innovatiebudget werd de afgelopen jaren ter beschikking gesteld via een specifieke subsidieregeling. Aanvragen werden door Biblionet als penvoerder ingediend, in nauwe afstemming met Forum Groningen en de Groninger gemeenten. Deze wijze van werken is door de betrokken partijen beoordeeld als niet optimaal. De komende periode zullen we innovatiebudget ter beschikking stellen op basis van een meerjarige, met gemeenten, Forum Groningen en de lokale bibliotheken afgestemde thematische agenda. Daarbij krijgen Biblionet en de bibliotheken meer vrijheid van handelen om projecten effectief te realiseren. Ook zal duurzame implementatie van innovatie, evaluatie en monitoring daarvan, een belangrijk aandachtspunt zijn.

Jaarlijks budget Innovatiefonds Bibliotheekvoorziening: € 800.000,-.

Subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget (zie ook paragraaf 2.1)

De mogelijkheid actief deel te nemen aan cultuur, ofwel cultuurparticipatie, is een belangrijk onderdeel van 'samenleven met cultuur'. Daarom voorziet de nieuwe incidentele subsidieregeling ook in steun voor activiteiten die toegang tot cultuur voor inwoners die nu niet of nauwelijks actief participeren, aantoonbaar vergroten. Ook incidentele vernieuwende projecten en activiteiten gericht op het stimuleren van actieve deelname en ontwikkeling van amateurkunstenaars kunnen binnen deze regeling subsidie krijgen, mits deze uitstijgen boven het lokale belang. Deze regeling wordt in het voorjaar van 2021 ingevoerd.

2.3 Overal cultuur

Waar streven we naar binnen deze strategie?

Overal cultuur! Dat betekent dat we streven naar diversiteit, pluriformiteit en beschikbaarheid van aanbod; een infrastructuur met een stevige basis en aantrekkelijk erfgoed binnen bereik voor alle burgers, in Stad en Ommeland. We zien vele kansen om de culturele organisaties, cultuurhistorie en schoonheid van onze provincie beter zichtbaar te maken, op regionaal, nationaal en internationaal niveau. Daarom stimuleren we ondernemerschap in de cultuursector en zetten we in op een sterkere verbinding van het beleidsdomein cultuur met de domeinen marketing en vrijetijdseconomie.

Groningen wordt wel omschreven als een goed bewaard geheim; als één van de mooiste onontdekte gebieden van ons land. De coronacrisis zorgde voor een impuls; meer mensen ontdekten de weidse schoonheid en rust, de bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische identiteit van Groningen. Deze ontwikkeling willen we de komende periode een extra impuls geven door vanuit de strategie 'overal cultuur' de verbinding met vrijetijdseconomie te versterken. Groningen heeft intrinsieke kenmerken waarmee we op voorsprong staan; een lage bevolkingsdichtheid in de ommelanden en volop landschappelijke ruimte. Ook beschikken we over kleinschalige, unieke accommodaties en podia. Deze kenmerken presenteren ook uitdagingen, maar bieden vooral unieke kansen.

Binnen deze strategie zoeken we nadrukkelijk naar samenwerking. Samenwerking draagt zowel bij aan het borgen van een stevige basis voor ons culturele bestel, als aan het streven naar 'overal cultuur'. Samenwerken is inherent aan de aard van onze provinciale organisatie, als tussenlaag en verbindende schakel tussen het Rijk en de gemeenten.

We gaan de komende periode in gesprek met alle Groninger gemeenten over opdrachtverlening aan steuninstellingen (benoemd in de paragrafen 2.2. en 2.4), en het functioneren van de culturele infrastructuur. Specifieke instrumenten daarvoor werken we verder uit. Het gaat onder meer om inzet van (de methodiek van) de gastconservator (zie paragraaf 2.2), en de mogelijkheden van de subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget voor lokale culturele organisaties (omschreven in 2.1, en tevens in 2.2, 2.3 en 2.4). We gaan daarnaast in gesprek over het versterken van de erfgoedsector; dit instrument wordt toegelicht in paragraaf 2.4. Het vormgeven van gezamenlijk opdrachtgeverschap in het bibliotheekwerk en het effectief inzetten van innovatiebudget in dit domein is eveneens een belangrijk onderwerp van gesprek, zie daarvoor paragraaf 2.2.

We streven waar mogelijk naar collectief draagvlak voor in te zetten instrumenten bij alle Groninger gemeenten, waarbij de Vereniging Groninger Gemeenten (VGG) een belangrijke vertegenwoordigende rol speelt. We paren collectief draagvlak aan samenwerking op maat met elke individuele gemeente, zodat er voldoende ruimte blijft voor verschillen en lokale politiek-bestuurlijke accenten.

De samenwerking binnen de stedelijke cultuurregio vanuit We te North zorgde de afgelopen periode gedurende de coronacrisis voor een sterke Noordelijke vertegenwoordiging in Den Haag. Dit zien we als een 'best practice' als het gaat om samenwerking: samen staan we sterk.

Binnen de provinciale organisatie versterken we waar mogelijk de verbinding met de beleidsdomeinen vrijetijdseconomie, leefbaarheid, economie en arbeidsmarkt. We zoeken naar mogelijkheden om budgetten te matchen, zoals binnen de Regiodeals, het Nationaal Programma Groningen en het Waddenfonds.

Instellingen en instrumenten voor uitvoering

Verbinding met vrijetijdseconomie

Het beleidsdomein 'evenementen' is met ingang van de nieuwe Visie Vrijetijdseconomie 2021-2030 onderdeel van het toerismebeleid. Jaarlijks wordt vanuit provinciaal toerismebeleid een kwalitatieve impuls gegeven aan toeristische promotie, en wordt aan tien tot vijftien evenementen subsidie verleend op basis van een aantal wegingscriteria. Criteria voor subsidiëring zijn het onderscheidend vermogen van een evenement, de uniciteit en vernieuwingskracht ervan, maar ook de verbinding van het evenement met cultuur, natuur en landschap en de regionale binding van de activiteiten.

In de komende beleidstermijn kijken we nadrukkelijk bij welke evenementen sprake is van overlap tussen onze strategieën en de wegingscriteria vanuit het toerismebeleid. We maken een stevige start door naast de Zomer Jazz Fietstour en Grasnapolsky Festivals, ook Terug naar het Begin en Jazz te Gast een structurele subsidie te verlenen vanuit het Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024. We kiezen voor een fraai kwartet van gewaardeerde en unieke festivals, verspreid over de provincie. De betrokken gemeenten waar deze festivals plaatsvinden, hebben aangegeven dat de festivals van groot belang voor de cultuurtoeristische en economische ontwikkelingen zijn. Daarom is het onze ambitie om samen met onze afdeling vrijetijdseconomie en de gemeenten een toekomstbestendig evenementenbeleid te voeren, waarmee verschillende doelen worden gediend.

Jaarlijkse subsidie:

Zomer Jazz Fietstour: € 25.000,-.

Grasnapolsky Festivals: € 35.000,-.

Terug naar het Begin: € 25.000,-.

Jazz te Gast: € 9.000,-.

We the North

Sinds 2017 vormen we samen met de provincies Drenthe en Friesland en de gemeenten Leeuwarden, Assen, Emmen en Groningen een stedelijke cultuurregio onder de naam *We the North*. *We the North* staat landelijk op de kaart als innovatieve regio met flinke culturele ambities. Landelijke co-financiering is onmisbaar voor het realiseren van de gezamenlijke ambities. De ambities van *We the North* zijn aanvullend op het beleid van de deelnemende overheden.

Het Noorden heeft zich de afgelopen jaren bewezen als één culturele regio met een samenhangende culturele infrastructuur die stad en land verbindt. Ambities van *We the North* voor de periode 2021-2024 zijn onlangs vastgesteld. Vanuit *We the North* streven we naar een sterke en samenhangende culturele infrastructuur in Noord-Nederland, waarin de culturele sector samenwerkt aan een aanbod van hoge kwaliteit, dat nieuw publiek bereikt. Ook streven we naar een cultuurklimaat waarin makers en talenten, actief binnen alle kunst disciplines en interdisciplinair werkend, in Noord-Nederland makkelijker een plek kunnen vinden om zich professioneel te ontwikkelen.

Om deze ambities te realiseren zetten we in op het versterken van Noordelijke netwerken (zoals Station Noord, Platform Popcultuur Noord Nederland en Screen Noord), op innovatie en op lobby naar het Rijk. *We the North* wil cultuur laten doordringen tot in de haarvaten van de regio, en talentontwikkeling en artistieke vernieuwing versterken. Het netwerk versterkt de culturele arbeidsmarkt en werkt aan een breed en divers publieksbereik. Vanuit *We the North* is de beleidsagenda voor de komende jaren in ontwikkeling. Hierin wordt nauw samengewerkt met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en met de Rijksfondsen. We onderzoeken hoe we vanuit bestaand en nieuw beleid cultuur zo goed mogelijk kunnen ondersteunen en ontwikkelen.

Jaarlijks budget *We The North*: € 100.000,-.

Cofinancieringsbudget nieuwe ontwikkelingen

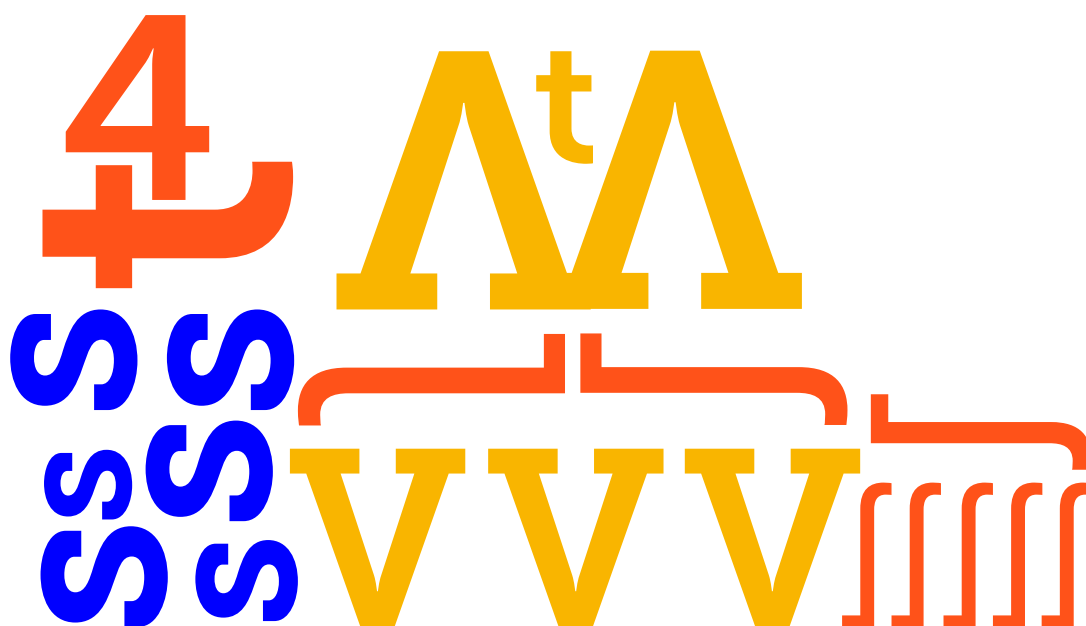
Voortdurend ontstaan nieuwe kansen voor de cultuursector in Groningen, vanuit diverse subsidieprogramma's en samenwerkingsverbanden. Het gaat om Groninger programma's, maar ook om Rijksgelden, om Europese internationale programma's en samenwerkingen. Daarom houden we budget beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen waarbij matchingsgelden benodigd zijn voor realisatie. We denken bijvoorbeeld aan kansen die de Regiodeals bieden. Binnen de Regiodeals wordt Rijksgeld gematcht met provinciaal budget. Het Nationaal Programma Groningen (NPG) biedt daarnaast ook kansen. Doel van het NPG is nieuw perspectief bieden aan de inwoners van de provincie Groningen en van het aardbevingsgebied in het bijzonder. Samen met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en met drie Groninger gemeenten trekken we op om het aandeel van cultuur in het Nationaal Programma te vergroten. In het deelprogramma Touekomst van het NPG zijn burgers en organisaties opgeroepen projectvoorstellen aan te leveren. Vanuit de verzamelde ideeën zijn 59 plannen geselecteerd, die op moment van schrijven van dit uitvoeringsprogramma worden gepresenteerd op www.touekomst.nl. Binnen de thema's 'meer kunst en cultuur in het ommeland' en 'kracht van het Groninger landschap' zijn projectvoorstellen gebundeld die aansluiten bij onze beleidsstrategie 'Overall Cultuur'. We volgen deze ontwikkeling daarom met interesse. Een belangrijk onderdeel van het NPG is daarnaast het erfgoedprogramma, waarop volop samenwerkingsmogelijkheden zijn. Het Waddenfonds heeft de thematische lijnen 'Werelderfgoed, cultuurhistorie en landschapsontwikkeling' en 'Duurzame recreatie en toerisme'. Deze thema's sluiten aan bij de beleidsstrategie 'Overall Cultuur', en we staan open voor projecten die mogelijk worden ontwikkeld binnen deze lijnen.

We maken onderdeel uit van Europese netwerken en programma's zoals de Eems Dollard Regio (EDR) en het programma MOMAr (Models of Management for singular rural heritage). MOMAr is onderdeel van het programma Erfgoed, Ruimte en Landschap (ERL). Binnen het MOMAr programma wordt in een Europees netwerk kennis en ervaring uitgewisseld over de waarde van erfgoed, immaterieel erfgoed en het vermarkten van erfgoed, evenals het opleiden van gekwalificeerd personeel voor de sector. Een aantal culturele instellingen zijn verbonden aan de strategische agenda van het programma Creative Europe. In netwerken worden programmaresultaten gedeeld, en wordt kennis uitgewisseld. Een aantal culturele instellingen in onze provincie werkt (samen) op internationaal niveau. We nemen als provincie de komende beleidstermijn een faciliterende rol in om internationalisering te stimuleren.

Jaarlijks co-financieringsbudget nieuwe ontwikkelingen: € 170.000,-.

Subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget (zie ook paragraaf 2.1)

We ontwikkelen een vernieuwde regeling Incidenteel cultuurbudget. Deze regeling is breed van opzet en biedt ruimte aan initiatieven waarin het streven naar 'overall cultuur' wordt gediend. We houden bij de beoordeling van projectvoorstellen rekening met mate waarin binnen activiteiten verbinding wordt gelegd tussen cultuur en toerisme, en/of de mate waarin verbinding tussen stad en regio wordt gemaakt. Deze regeling wordt in het voorjaar van 2021 ingevoerd.

2.4 Thuis in Groningen

Waar streven we naar binnen deze strategie?

Cultuur is alles wat door mensen is gemaakt. Het draagt bij aan het besef van waar we vandaan komen, en wie we nu zijn. Het maakt onderdeel uit van het gevoel van identiteit. Het gebouwde erfgoed, de verhalen, de taal, de leefomgeving en het landschap van Groningen zijn uniek. Deze factoren zorgen ervoor dat we ons thuis voelen. Vanzelfsprekend betekent thuisgevoel voor iedereen iets anders. Het wordt beïnvloed door waar je woont, je leeftijd en je eigen culturele en sociale achtergrond. Wij vinden het belangrijk dat iedereen zich thuis voelt in de eigen leefomgeving, oud én jong en ongeacht persoonlijke verschillen en achtergrond. We willen bijdragen aan het creëren van een nieuw Groninger Trots. Trots op de Groninger taal, op tradities en gebruiken, en op erfgoed, landschap en archeologie. Trots op de Collectie Groningen. We sluiten daarbij aan bij de nieuwe slogan van Marketing Groningen:

Gelukkig ben je in Groningen.

Via erfgoedmarketing willen we toeristen en inwoners in aanraking brengen met 'het DNA van Groningen'. We willen de schoonheid van onze provincie laten zien, en zichtbaar maken wat onze provincie te bieden heeft op het gebied van landschap, erfgoed en cultuurhistorie.

De erfgoedinstellingen zijn verantwoordelijk voor de instandhouding en de presentatie van de Collectie Groningen. We willen collecties goed conserveren en op inspirerende en eigentijdse manier toegankelijk maken voor het publiek. Digitalisering is hierin van groot belang. Tijdens de gedwongen sluiting in het tweede kwartaal van dit jaar hebben we mooie voorbeelden gezien van de vindingrijkheid van instellingen die erin slagen om het publiek via digitale wegen te bereiken. Met het oog op de toekomst is het verder digitaal toegankelijk maken van de Collectie Groningen van groot belang. Een nieuwe ontwikkeling is de toekomstige rol van het nieuwe Museum aan de A (MADA). MADA toont ambitie als het gaat om het verbinden van de collectie en de presentatie tussen Stad en Ommeland.

Als provincie willen we inzetten op het versterken van de erfgoedsector door middel van professionalisering en samenwerking. In aanloop naar de totstandkoming van dit uitvoeringsprogramma zijn we in gesprek gegaan met de sector om de knelpunten en behoeften in kaart te brengen.

Hier werd het beeld bevestigd dat presenterende erfgoedinstellingen het zwaar hebben. Deze druk wordt zowel op organisatorisch als financieel vlak gevoeld. Veel werk wordt gedaan door vrijwilligers. Dat maakt de bedrijfsvoering van instellingen kwetsbaar, en roept vanwege vergrijzing van het vrijwilligersbestand vragen op over de toekomstbestendigheid van het functioneren van instellingen. De betrokkenheid van vrijwilligers is tegelijkertijd groot, en het draagvlak voor de instelling bij deze groep is een grote kracht van de erfgoedsector. Zij functioneren op de werkvloer, maar ook als ambassadeurs van het erfgoed. We willen reeds uitgevoerde onderzoeken naar de inzet van vrijwilligers binnen (en waar relevant ook buiten) de culturele en erfgoedsector inventariseren en analyseren. Met als doel instellingen concrete handvatten bieden in de problematiek rondom de inzet van vrijwilligers. Instellingen gaven aan behoefte te hebben aan meer praktische ondersteuning op de werkvloer. Met de ontwikkeling en inrichting van een gezamenlijk dienstencentrum (Shared Service Centre) willen we hieraan tegemoetkomen. Waar mogelijk trekken we samen op met gemeenten om de erfgoedsector te versterken.

Op het gebied van archeologisch en gebouwd erfgoed hebben wij een aantal wettelijke taken, die wij vormgeven via Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed, de Monumentenwacht, en het archeologisch depot. Libau functioneert ook als steunpunt Ruimtelijke Kwaliteit. Vanuit de wet Generiek Toezicht houden wij toezicht op de uitvoering van de wettelijke taken van gemeenten. Daarnaast voeren wij autonome taken uit op het gebied van presentatie en participatie ten aanzien van archeologie en gebouwd erfgoed. Het uitgangspunt van ons archeologiebeleid is gericht op het zo veel mogelijk behouden van vondsten in de bodem 'in situ'. Wanneer het niet mogelijk is om archeologische resten in de bodem te behouden, is wettelijk bepaald dat onderzoek moet plaatsvinden. In de meeste gevallen treden gemeenten daarbij op als bevoegd gezag.

De Raad voor Cultuur signaleert dat de interesse voor archeologie groot is, maar dat de zichtbaarheid van de sector meer aandacht verdient. Archeologie gaat leven wanneer het verhaal achter vondsten wordt verteld. Dit willen we stimuleren. Daarnaast willen beter inspelen op de actualiteit, bijvoorbeeld door opgravingen zichtbaar te maken voor publiek tijdens open dagen.

Instellingen en instrumenten voor uitvoering

Steuninstellingen materieel en immaterieel erfgoed: Erfgoedpartners en Centrum voor Groninger Taal en Cultuur (CGTC)

Erfgoedpartners is een steuninstelling voor de sector van materieel erfgoed. Erfgoedpartners ondersteunt musea, molens en borgen, (organisaties op het gebied van) kerken, monumenten, en orgels, en ondersteunt initiatieven op het gebied van erfgoededucatie, archeologie en publiek in de provincie Groningen. Erfgoedpartners organiseert onder meer platformbijeenkomsten, cursussen en samenwerkingsprojecten gericht op presentatie van erfgoed. Ook adviseert Erfgoedpartners ten aanzien van beleid, behoud en beheer, subsidieregelingen, publieksbereik en educatie. Het belangrijkste doel van Erfgoedpartners is het streven naar een krachtig erfgoedveld waar mensen zich betrokken bij voelen.

De steuninstelling voor immaterieel erfgoed is het Centrum voor Groninger Taal en Cultuur (CGTC). Het CGTC geeft advies over immaterieel erfgoed en organiseert cursussen en workshops rondom het Gronings. Ook doet het CGTC onderzoek naar taal, cultuur en geschiedenis van Groningen en betreft Groningers daar actief bij. Het project Woordwark is hier een voorbeeld van. De resultaten worden gepresenteerd in virtuele en fysieke publieksactiviteiten. Kinderen en jongeren zijn een specifieke doelgroep voor het CGTC de komende jaren, met het oog op het levend houden van het Gronings, nu en in de toekomst.

Vanaf 2021 zullen Erfgoedpartners en het Centrum voor Groninger Taal en Cultuur nauwer gaan samenwerken. De organisaties gaan een bestuurlijke fusie aan. Hierdoor ontstaat één loket voor partijen vanuit de sectoren van het materieel en immaterieel erfgoed. Beide instellingen blijven bestaan en richten zich (ook binnen de Gemeenschappelijke Ambitie van de Groninger steuninstellingen) op thematische en programmatische samenwerking.

Jaarlijkse subsidie voor steuninstelling materieel erfgoed Erfgoedpartners: € 434.800,-.

Jaarlijkse subsidie voor steuninstelling immaterieel erfgoed CGTC: € 358.100,-.

Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed

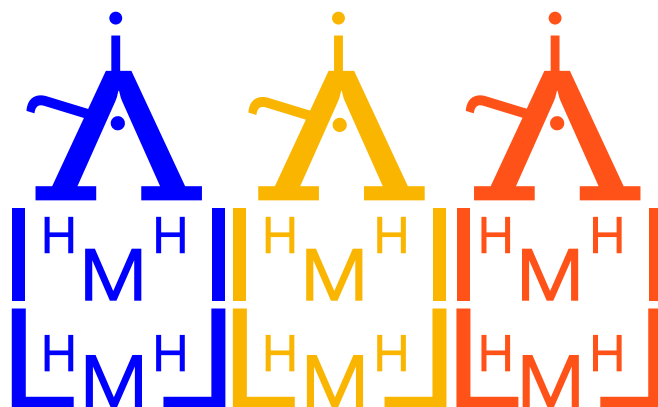
Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed ondersteunt gemeenten bij de uitvoering van hun wettelijke taken op het gebied van de gebouwd erfgoed en archeologie en heeft een integrale visie en expertise op het gebied van monumenten, gebouwd erfgoed, archeologie, landschap en ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast vervult zij een platformfunctie en organiseert zij afstemming tussen partijen in de provincie en die actief zijn op het gebied van gebouwd erfgoed en archeologie. Libau coördineert en faciliteert ook het Erfgoedberaad, waarin een brede vertegenwoordiging van organisaties in de erfgoedsector zaken met elkaar afstemt en overlegt.

Jaarlijkse subsidie voor Steunpunt Cultureel Erfgoed Libau: € 205.000,-.

Monumentenwacht Groningen

Monumentenwacht Groningen heeft een actieve ondersteunende rol richting eigenaren van gebouwd erfgoed. De organisatie voert inspecties uit en begeleidt eigenaren in kleine onderhoudswerkzaamheden. Vanuit deze dagelijkse praktijk wordt de expertise van en over het gebouwd erfgoedbestand ontwikkeld en uitgedragen. Eigenaren worden door de Monumentenwacht gestimuleerd monumenten te onderhouden. Het verduurzamen van erfgoed is een actueel thema waar de Monumentenwacht door kennisdeling actief aan bijdraagt. Dit sluit aan bij onze provinciale opgave zoals geformuleerd binnen erfgoed, ruimtelijke kwaliteit en landschap (ERL). De Monumentenwacht voert voor het instrument Erfgoedmonitor Groningen incidenteel aanvullende werkzaamheden uit. We gaan samen onderzoeken of we de werkzaamheden voor de Erfgoedmonitor kunnen integreren in de reguliere werkzaamheden van de Monumentenwacht.

Jaarlijkse subsidie voor Monumentenwacht Groningen: € 220.000,-.

Versterken van erfgoedsector

De kwetsbaarheid van bedrijfsvoering bij verschillende erfgoedinstellingen heeft onze aandacht. Veel instellingen hebben een zeer kleine formatie, in sommige gevallen staan publiekstaken onder druk door de instandhoudingsopgave. In afstemming met de sector zelf zijn de knelpunten en de behoeften opgehaald, en de Kunstraad bevestigt in haar adviesrapport "Op steviger grond" het beeld van de problematiek. Op een aantal onderdelen willen we een extra inzet plegen om de sector te verstevigen:

Impuls erfgoedinstellingen ten opzichte van advies Kunstraad (zie ook paragraaf 1.7.1)

De bedrijfsvoering van de borgbeherende organisaties staat onder druk, al wordt bij het merendeel van de borgen brede ambitie getoond als het gaat om de vormgeving van de maatschappelijke rol, om vernieuwing, en om samenwerking en publieksbereik. Daarom honoreren we de borgen waar we dat terugzien met een kleine extra bijdrage ten opzichte van het advies van de Kunstraad.

Een aantal streekmusea geven krachtig vorm aan de presentatie van de geschiedenis van Groningen. Deze musea werken hard aan vernieuwing in tentoonstellingen en samenwerkingen. Ook dat honoreren we vanuit onze strategie 'Thuis in Groningen', en met het oog op het versterken en toekomstbestendig maken van de erfgoedsector in Groningen.

In geval van de museale borg waar al verhoging van het subsidiebedrag is geadviseerd, en het museum waarvoor wordt geadviseerd de subsidie eerst voor een jaar toe te kennen, volgen we het advies van de Kunstraad.

Aandacht voor de inzet van menskracht: Shared Service Centre

We onderzoeken deze beleidsperiode de inzet van een Shared Service Centre voor de erfgoedsector. Het Shared Service Centre is voor meerdere instellingen actief. Via het Shared Service Centre kan op specifieke expertise (bijvoorbeeld ICT, marketing, educatie, fondsenwerving, HRM, inkoop) menskracht met prijsvoordeel worden ingekocht door instellingen. Draagvlak voor het Shared Service Centre is aanwezig, maar de exacte behoefte en inrichting van dit concept moet nader worden onderzocht. Hier starten we in 2021 mee, om in de daarna volgende jaren tot implementatie over te gaan. Daarbij wordt gestreefd naar een breed financieringsmodel met budgetten van overheden, instellingen en aanvullende fondsen.

Aandacht voor de inzet van menskracht: Onderzoek naar vrijwilligers in de erfgoedsector

We inventariseren en ontsluiten onderzoeken die de afgelopen jaren zijn gedaan in de culturele en erfgoedsector, en waar relevant daarbuiten. We bieden erfgoedinstellingen concrete handvatten om problematiek rondom inzet van vrijwilligers het hoofd te bieden, en trekken op met gemeenten in het versterken van de sector.

Vermarkten van erfgoed

Naast het bieden van meer ondersteuning op de werkvloer zien we een duidelijke behoefte aan inzet op promotie van ons erfgoed. Om de schatten in onze provincie op het gebied van landschap, cultuur, gebouwd erfgoed en archeologie beter onder de aandacht te brengen, willen we aansluiten bij de vraag en behoefte van de gebruikers. Als je als toerist naar Groningen komt, wat wil je dan zien en doen? En hoe ziet de behoefte eruit van de inwoner van Groningen die als recreant het gebied bezoekt? Hoe maken we aanbod waar behoefte aan is voldoende beschikbaar, en zorgen we voor promotie van dat aanbod? Hierbij willen we rekening houden met de verschillende behoefteniveaus van 'de toerist van binnen en buiten de provincie'. We willen marketingkansen creëren voor erfgoedinstellingen en toeristische ondernemers.

De afgelopen jaren zijn er toeristische netwerken van ondernemers actief geweest, die onder meer via LEADER- en regiomarketingprojecten werden geactiveerd, mede vanuit de provincie. Via specifieke projecten zoals bijvoorbeeld de Tocht om de Noord en het Pronkjewailpad zijn bewoners en ondernemers in de vrijetijdsector voortdurend effectief betrokken in de uitvoering. Dit is een 'best practice' als het gaat om het activeren van bewoners en ondernemers, en het trekken van toeristen met een sterk vermarkt product. Marketing Groningen werkt met zeven Groninger regio's samen in de vermarkting. Erfgoedinstellingen kunnen aansluiten bij deze werkwijze, en hun eigen product binnen de regionale identiteit krachtig voor het voetlicht te brengen. In 2021 gaan we samen met de betrokken partijen dit onderdeel concreet vormgeven en gaan we na op welke manier we, bijvoorbeeld vanuit het Shared Service Centre, erfgoedinstellingen kunnen ondersteunen.

Regiofunctie Museum aan de A

Het Museum aan de A (MADA) heeft de ambitie om een HOP te worden: een Historische Ontmoetingsplek. De organisatie wil een spin zijn in het web van samenwerking rond de Groningse geschiedenis. Het museum stelt zich ten doel inwoners en bezoekers te verbinden met de geschiedenis van Stad en Ommeland. Het museum wil optreden als regisseur en programmeur, dat ervoor zorgt dat het publiek actief participeert in de ontwikkeling van activiteiten. Hiervoor is een goede samenwerking en afstemming nodig met de instellingen in de Ommelanden. Met deze ambities sluit het Museum aan de A goed aan bij ons doel van het stimuleren van vernieuwing en samenwerking in de erfgoedsector. In het advies van de Kunstraad wordt een goede inhoudelijke afstemming met musea in de regio een must genoemd. Hier maken we de komende periode werk van.

Jaarlijks budget voor het versterken van de erfgoedsector: € 418.000,-.

Subsidieregeling vernieuwing vaste presentaties erfgoed

Erfgoedinstellingen zijn verantwoordelijk voor instandhouding en presentatie van de Collectie Groningen. We streven naar een eigentijdse presentatie van het erfgoed, om collecties ook in de toekomst levend en toegankelijk te houden. Digitalisering is hierin een belangrijke factor. Archeologie gaat leven en krijgt betekenis wanneer het verhaal achter vondsten wordt verteld. Dat verhaal moet toegankelijk zijn voor een breed publiek. We willen bijdragen aan initiatieven waarmee het erfgoed en het verhaal achter archeologisch objecten op inspirerende wijze worden getoond aan het publiek. Deze regeling is bedoeld voor musea met een erfgoed- of archeologiecollectie die een duidelijke relatie met Groningen heeft. De regeling wordt opengesteld in het voorjaar van 2021.

Jaarlijks budget Subsidieregeling vernieuwing vaste presentaties erfgoed: €250.000,-

Budget Archeologie

De interesse voor archeologie is groot, maar het vakgebied leidt onder gebrekkige communicatie. We reserveren een bescheiden budget voor kleine (aanvullende) onderzoeken en het stimuleren van 'on the spot' presentatie van archeologische informatie aan een breed publiek, zoals open dagen en activiteiten gericht op publieksparticipatie bij opgravingen. De actualiteit van de dagelijkse archeologische praktijk is slecht verenigbaar met het organiseren van budget via een subsidieregeling (waarvan doorlooptijd voor aanvragen en toekennen doorgaans enige tijd vergt). Met dit snel inzetbare budget voorzien we in de behoefte om in te kunnen spelen op de actualiteit.

Jaarlijks budget Archeologie: € 25.000,-

Noordelijk Archeologisch Depot (NAD)

Wij zijn eigenaar van vondsten die gedaan worden bij archeologisch onderzoek in de provincie Groningen en hebben de wettelijke taak om te zorgen voor een verantwoorde opslag en goede ontsluiting van deze vondsten en bijbehorende documentatie. Hiervoor houden wij samen met Drenthe en Friesland het Noordelijk Archeologisch Depot (NAD) in Nuis in stand. Deze samenwerking is vastgelegd in een bestuursovereenkomst die loopt tot en met 2028.

Het NAD is naast opslagplaats van bodemvondsten een laagdrempelig informatiecentrum over de archeologie van Noord-Nederland. Wij hechten belang aan de ontsluiting van archeologisch erfgoed voor een zo breed mogelijk publiek. Door het uitgeven van bruiklenen draagt het depot bij aan de presentatie van de Collectie Groningen. Het NAD draagt ook zorg voor een goede afhandeling van meldingen van toevalsvondsten. Na elk archeologisch onderzoek vindt selectie plaats en wordt besloten welk deel van de vondsten in aanmerking komt voor conservering en deponering.

Door het verlenen (of onthouden) van goedkeuring aan deze selectie dragen wij zorg voor het duurzaam behoud van een afgewogen deel van de vondsten.

Jaarlijks budget Noordelijk Archeologisch Depot (NAD): € 153.500,-

Samenwerking Erfgoed, Ruimtelijke Kwaliteit en Landschap (ERL)

De afgelopen jaren hebben we nauw samengewerkt op het terrein van de opgave Erfgoed, Ruimtelijke kwaliteit en Landschap. De komende jaren willen we deze samenwerking intensiveren vanuit de gezamenlijke ambitie om de erfgoedsector in brede zin te versterken. De opgave ERL is een programma waarin ruimte is voor vernieuwing en experiment. We gaan onderzoeken of we methodes en instrumenten die binnen de opgave ERL ontwikkeld zijn, en aantoonbaar resultaat opleveren, onder kunnen brengen in regulier beleid. Samen met ERL onderzoeken we kansen als het gaat om erfgoedparticipatie in Groningen, ook met het oog op het Verdrag van Faro. Daarnaast zet ERL deze periode in op de uitvoering van de Erfgoedmonitor en de subsidieregeling voor Groot Onderhoud en Restauratie Rijksmonumenten Groningen (GRRG).

Jaarlijks budget GRRG vanuit begroting cultuur: € 1.083.700,-

Subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget (zie ook paragraaf 2.1)

De Subsidieregeling Incidenteel Cultuurbudget biedt kansen voor de sectoren erfgoed en archeologie. We willen vernieuwende activiteiten op het gebied van erfgoed en archeologie stimuleren en tegelijkertijd zorgdragen voor blijvende effecten die dergelijke activiteiten op gang kunnen brengen, bijvoorbeeld op het gebied van netwerkvorming, producten en/of samenwerkingen. We willen initiatieven stimuleren die het verhaal achter archeologische vondsten beter vertellen. Bovendien zetten we via deze subsidieregeling de samenwerking binnen het taalgebied Nedersaksisch (Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en Gelderland en Duitsland) voort, in lijn met het in 2018 afgesloten convenant Nedersaksisch. De proeftuin Meertaligheid uit 2019-2020 heeft mooie samenwerkingen doen ontstaan op het vlak van cultuur en meertaligheid en tussen culturele en taalinstellingen vanuit verschillende provincies. Vele initiatieven zijn gehonoreerd vanuit de subsidieregeling Culturele Programmering Proeftuin Meertaligheid. De ondersteuning van culturele activiteiten met een meertalig karakter willen we graag voortzetten vanuit de brede incidentele regeling. Voor activiteiten die gericht zijn op het stimuleren van het Nedersaksisch is de samenwerking buiten de eigen provinciegrenzen een vereiste om voor subsidie in aanmerking te komen. Deze regeling wordt in het voorjaar van 2021 ingevoerd.

3 Begroting

Begroting Wij zijn Cultuur! 2021-2024	2021	2022	2023	2024
Structurele subsidie STEUNINSTELLINGEN				
Biblionet	1.329.900	1.329.900	1.329.900	1.329.900
Centrum Groninger Taal en Cultuur	358.100	358.100	358.100	358.100
Erfgoedpartners	434.800	434.800	434.800	434.800
Kunst & Cultuur	409.200	409.200	409.200	409.200
Libau steunpunt Cultureel Erfgoed Groningen	205.000	205.000	205.000	205.000
St. Monumentenwacht Groningen	220.000	220.000	220.000	220.000
VRIJDAG	359.400	359.400	359.400	359.400
Subtotaal steunfuncties	3.316.400	3.316.400	3.316.400	3.316.400
UITVOERENDE KUNSTINSTELLINGEN				
Beeldlijn	21.000	21.000	21.000	21.000
Club Guy&Roni	40.625	40.625	40.625	40.625
De Steeg	9.000	9.000	9.000	9.000
Eurosonic Noorderslag	114.000	114.000	114.000	114.000
Grasnapolsky Festivals	35.000	35.000	35.000	35.000
Groninger Forum (Filmliga's)	58.000	58.000	58.000	58.000
Groninger Museum	1.050.200	1.050.200	1.050.200	1.050.200
Het Houten Huis	35.000	35.000	35.000	35.000
Jazz te Gast	9.000	9.000	9.000	9.000
Jonge Harten	35.000	35.000	35.000	35.000
Noorderlicht	118.800	118.800	118.800	118.800
Noorderlingen	102.300	102.300	102.300	102.300
Noorderzon	114.600	114.600	114.600	114.600
Noord Nederlands Orkest	51.200	51.200	51.200	51.200
Noord Nederlands Toneel	42.000	42.000	42.000	42.000
Noordpool Orkest	27.750	27.750	27.750	27.750
Noordwoord	30.700	30.700	30.700	30.700
Poëziepaleis	10.000	10.000	10.000	10.000
Terug naar het Begin	25.000	25.000	25.000	25.000
Urban House	30.700	30.700	30.700	30.700
ZomerJazzFietsTour	25.000	25.000	25.000	25.000
Subtotaal uitvoerende Kunstinstellingen	1.984.875	1.984.875	1.984.875	1.984.875

Begroting				
Wij zijn Cultuur! 2021-2024	2021	2022	2023	2024
UITVOERENDE ERFGOEDINSTELLINGEN				
Borg Verhildersum	168.850	168.850	168.850	168.850
Folkingestraat Synagoge	10.200	10.200	10.200	10.200
Fraeylemaborg	168.850	168.850	168.850	168.850
Het Groninger Landschap	40.900	40.900	40.900	40.900
Klooster Ter Apel	123.750	123.750	123.750	123.750
Menkemaborg	187.000	187.000	187.000	187.000
Museum Nienoord	120.000	120.000	120.000	120.000
Museum Stad Appingedam	61.400	61.400*	61.400*	61.400*
Museum aan de A	117.600	117.600	117.600	117.600
Museum Wierdenland	30.000	30.000	30.000	30.000
Openluchtmuseum Het Hoogeland	128.260	128.260	128.260	128.260
Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen	15.300	15.300	15.300	15.300
RHC Groninger Archieven	154.001	154.001	154.001	154.001
Stichting Oude Groninger Kerken	100.300	100.300	100.300	100.300
Veenkoloniaal museum	151.910	151.910	151.910	151.910
Subtotaal uitvoerende Erfgoedinstellingen	1.578.321	1.578.321	1.578.321	1.578.321
Subtotaal Instellingen:	6.879.596	6.879.596	6.879.596	6.879.596

* onder voorwaarde. Afhankelijk van in te dienen plan voor 1 juli 2021

OVERIGE INSTRUMENTEN

Begroting				
Wij zijn Cultuur! 2021-2024	2021	2022	2023	2024
Strategie 1: Sterke basis en ruimte voor vernieuwing				
Gemeenschappelijke Ambitie	7.500	7.500	7.500	7.500
Fonds Cultuurpijlers	400.000	400.000	400.000	400.000
Subsidiereregeling impuls vernieuwing klassieke muziek	65.000	65.000	65.000	65.000
Incidentenbudget voor professionele kunsten	266.600	266.600	266.600	266.600
Subsidiereregeling Incidenteel Cultuurbudget**	455.000	455.000	455.000	455.000
Stimuleren implementeren codes	40.000	40.000	40.000	40.000
De Provinciale Cultuurprijs	25.000	25.000	25.000	25.000
De Provinciale Vrijwilligersprijs Cultuur	10.000	10.000	10.000	10.000
Monitoring en evaluatie	34.000	34.000	34.000	34.000
Procesbudget	169.878	169.878	169.878	169.878
Kunstraad Groningen exploitatie	150.000	150.000	150.000	150.000
Subtotaal overige instrumenten Sterke basis	1.622.978	1.622.978	1.622.978	1.622.978
Strategie 2: Samenleven met Cultuur				
Cultuureducatie met Kwaliteit inclusief Culturele Mobiliteit	278.626	278.626	278.626	278.626
Het Gastconservatorium	110.000	110.000	110.000	110.000
Innovatiefonds Bibliotheekvoorziening	800.000	800.000	800.000	800.000
Subsidiereregeling Incidenteel Cultuurbudget**				
Subtotaal overige instrumenten Samenleven met cultuur	1.188.626	1.188.626	1.188.626	1.188.626
Strategie 3: Overall Cultuur				
We the North/Noordelijk Overleg Cultuur	100.000	100.000	100.000	100.000
Cofinancieringsbudget nieuwe ontwikkelingen	170.000	170.000	170.000	170.000
Subsidiereregeling Incidenteel Cultuurbudget**				
Subtotaal overige instrumenten strategie Overall Cultuur	270.000	270.000	270.000	270.000
Strategie 4: Thuis in Groningen				
Versterken erfgoedsector	418.000	418.000	418.000	418.000
Subsidiereregeling vernieuwing vaste presentaties erfgoed	250.000	250.000	250.000	250.000
Budget Archeologie	25.000	25.000	25.000	25.000
Noordelijk Archeologisch Depot	153.500	153.500	153.500	153.500
GRRG	1.083.700	1.083.700	1.083.700	1.083.700
GRRG uitvoering via ERL	-1.083.700	-1.083.700	-1.083.700	-1.083.700
Subsidiereregeling Incidenteel Cultuurbudget**				
Subtotaal overige instrumenten Thuis in Groningen	846.500	846.500	846.500	846.500
Uitvoeringskosten (fte) CN2021-2024	291.800	291.800	291.800	291.800
Subtotaal Overige instrumenten	4.219.904	4.219.904	4.219.904	4.219.904
Totaal Uitvoeringsprogramma 2021-2024	11.099.500	11.099.500	11.099.500	11.099.500

** binnen de Subsidiereregeling Incidenteel Cultuurbudget kan vanuit alle vier de strategieën een aanvraag worden gedaan. Er is in totaal € 455.000 beschikbaar

Bijlage 1. Steuninstellingen, uitvoerende kunstinstellingen en uitvoerende erfgoedinstellingen

Steuninstellingen

Biblionet Groningen

Biblionet Groningen verzorgt de distributie en reservering van boeken, gegevenslevering en tweedelijns ondersteuning van de infrastructuur van bibliotheken, en het stimuleren en realiseren van innovatie van het bibliotheekwerk. Biblionet Groningen draagt bij aan onze strategieën 'Een sterke basis' en geeft invulling aan 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

Wij stellen maximaal €1.329.900,- per jaar beschikbaar voor deze steuninstelling (zie ook paragraaf 2.2).

Centrum voor de Groninger Taal en Cultuur

Het CTGG geeft advies over immaterieel erfgoed en organiseert cursussen en workshops rondom het Gronings. Ook doet het centrum onderzoek naar taal, cultuur en geschiedenis van Groningen en betreft Groningers daar actief bij. Het CTGG draagt bij aan de strategieën 'Een sterke basis', 'Samenleven met cultuur' en 'Thuis in Groningen'.

Wij stellen maximaal € 358.100,- per jaar beschikbaar voor deze steuninstelling (zie ook paragraaf 2.4).

Erfgoedpartners

Erfgoedpartners ondersteunt musea, molens en borgen, (organisaties op het gebied van) kerken, monumenten en orgels, en ondersteunt initiatieven op het gebied van erfgoededucatie, archeologie en publiek in de provincie Groningen. Ook adviseert deze steuninstelling ten aanzien van beleid, behoud en beheer, subsidieregelingen, publieksbereik en educatie. Erfgoedpartners draagt bij aan de strategieën 'Een sterke basis', 'Samenleven met cultuur' en 'Thuis in Groningen'.

Wij stellen maximaal € 434.800,- beschikbaar voor deze steuninstelling (zie ook paragraaf 2.4).

K&C

K&C ondersteunt het primair en voortgezet onderwijs bij het vormgeven van hun cultuuronderwijs. Daarnaast is K&C evenals de voorgaande periode penvoerder voor het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. K&C adviseert de scholen bij hun visievorming, zorgt voor deskundigheidsbevordering, onderhoudt de netwerken van Interne cultuurcoördinatoren, doet onderzoek via het monitoringsinstrument EVI en zorgt voor verbinding van de scholen met de cultureel ondernemers. K&C draagt bij aan onze strategieën 'Sterke basis' en geeft invulling aan 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

Wij stellen maximaal € 409.200,- per jaar beschikbaar voor deze steuninstelling (zie ook paragraaf 2.2).

Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed

Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed is het expertisecentrum op het gebied van het fysieke erfgoed (gebouwd erfgoed en archeologie), ruimtelijke kwaliteit en landschap. Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed heeft een actieve dienstverlenende rol naar gemeenten in de (wettelijke) taakuitvoering op het gebied van het fysieke erfgoed en vervult een platformfunctie voor de instellingen die zich bezighouden met het fysieke erfgoed.

De activiteiten van het steunpunt leveren een bijdrage aan alle strategieën en aan de opgave erfgoed, ruimtelijke kwaliteit en landschap (ERL).

Wij verlenen Libau Steunpunt Cultureel Erfgoed een subsidie van maximaal € 205.000,- per jaar (zie ook paragraaf 2.4.).

Monumentenwacht Groningen

Monumentenwacht Groningen heeft een actieve ondersteunende rol richting eigenaren van gebouwd erfgoed. De organisatie voert inspecties uit en begeleidt eigenaren in kleine onderhoudswerkzaamheden. Vanuit deze dagelijkse praktijk wordt de expertise van en over het gebouwd erfgoedbestand uitgebouwd en uitgedragen. Dit draagt bij aan onze strategieën en sluit aan bij onze opgave erfgoed, ruimtelijke kwaliteit en landschap (ERL).

Wij verlenen Monumentenwacht Groningen een subsidie van maximaal € 220.000,- per jaar (zie ook paragraaf 2.4).

VRIJDAG

VRIJDAG vervult de functie van steuninstelling voor de amateurkunst en via POPGroningen specifiek voor de popmuziek. Zij zorgt voor advisering, netwerkvorming, verbindingen binnen het culturele veld, deskundigheidsbevordering en kennisdeling. Met POPGroningen stimuleert, ontwikkelt en promoot VRIJDAG de popmuziek van Groningse bodem in de gehele provincie.

VRIJDAG draagt bij aan 'Een sterke basis' en geeft invulling aan de strategie 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

Wij stellen maximaal € 359.400,- subsidie per jaar beschikbaar voor deze steuninstelling (zie ook paragraaf 2.2).

Uitvoerende kunstinstellingen

Beeldlijn

Beeldlijn zet zich in voor een gunstig filmklimaat in het noorden en biedt een podium voor zowel ervaren als jonge, nieuwe filmmakers. Kernactiviteiten van Beeldlijn zijn het produceren, distribueren en verkopen van documentaires op maatschappelijk en cultureel gebied. Beeldlijn bemoeit zich de laatste jaren intensiever met de inhoud en aanpak van de film en de latere distributie- en vertoningsmogelijkheden. Voor de komende beleidsperiode wil Beeldlijn meer aandacht geven aan dramaturgische vernieuwing, begeleiding van talent en de toegankelijkheid van de films voor een breed (landelijk) publiek. De instelling draagt vooral bij aan onze strategieën 'Een sterke basis', en 'Thuis in Groningen'.

Wij verlenen Beeldlijn een subsidie van maximaal € 21.000,- per jaar.

Club Guy & Roni - tevens cultuurpijler theater (samen met NNT)

Club Guy & Roni is ons enige professionele dansgezelschap van Noord-Nederland en heeft een stevige nationale positie. Het gezelschap is een nieuwkomer in de landelijke Basis Infrastructuur 2021-2024. Club Guy & Roni is (samen met het Noord Nederlands Toneel) cultuurpijler voor de theatersector en draagt bij aan de provinciale doelen 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Samenleven met cultuur'. Club Guy & Roni zorgt voor een hoogwaardig, divers en bijzonder aanbod met ruimte voor experiment. Zij werkt op inventieve en interdisciplinaire manier samen met het NNT, maar ook met andere partners, bijvoorbeeld in NITE en Station Noord. Niet alleen landelijk en internationaal, ook regionaal zoekt Club Guy & Roni de samenwerking. We vragen Club Guy & Roni de komende beleidstermijn meer activiteit - hoe kleinschalig ook - te ontplooiën in de provincie, ten gunste van de inwoners in de regio, zodat ook de strategie 'Overall cultuur' goed bediend wordt. Verder vragen we - ondanks de goede financiële positie - aandacht voor gezonde bedrijfsvoering.

We verlenen Club Guy & Roni een subsidie van maximaal € 40.625,- per jaar. Daarnaast verlenen we samen met de gemeente Groningen een subsidie van maximaal € 43.750,- per jaar voor de uitvoering van de functie van cultuurpijler.

De Steeg

De Steeg maakt jongerentheater voor het voortgezet onderwijs, met daarbij een pakket aan educatieve activiteiten. Zij kiezen daarbij voor actuele maatschappelijke thema's die passen bij de belevingswereld van de jongeren vanaf 11 tot 23 jaar. De Steeg maakt cultuur toegankelijk voor jong, nieuw en onervaren publiek met een grote diversiteit in culturele en sociale achtergrond. Zij laten jongeren ervaren hoe theater maken bijdraagt aan je persoonlijke en sociale ontwikkeling en werken daarbij samen met een breed scala aan sociaal-maatschappelijke instellingen. De Steeg draagt bij aan de vier strategieën.

We verlenen een jaarlijkse subsidie van maximaal € 9.000,- aan De Steeg vooral vanwege de bijdrage aan de strategie 'Samenleven met cultuur' en de specifieke manier waarop De Steeg een rol in de regio vervult. De gemeente Groningen zal als penvoerder optreden.

Eurosonic/Noorderslag - tevens cultuurpijler popmuziek

Eurosonic/Noorderslag is een (inter-)nationaal erkend evenement met structurele landelijke en incidentele Europese financiering vanwege artistieke, economische en promotionele waarde. De reikwijdte van het platform Eurosonic Noorderslag is zeer groot: lokaal (podia en organisaties, talenten), nationaal (media, podia, branche) en internationaal (idem). ESNS heeft een duidelijke, relevante en actuele visie op popmuziek. ESNS plaatst deze niet alleen in een economische, maar ook in een maatschappelijke, ecologische en technologische context. Het is de organisatie de afgelopen editie gelukt om 50% vrouwelijke artiesten te programmeren. Belangrijk zijn ook de activiteiten die zich specifiek op de regio richten, waaronder Hit the North, Grunnsonic en deelname aan Station Noord. De provincie vraagt aandacht voor de grote incidentele Europese bijdragen, de teruglopende kaartverkoop als gevolg van het streven naar noodzakelijke verjonging van publiek, de stijgende hotel- en cateringskosten en het werven van nieuwe mediapartners. De provincie waardeert de kwalitatieve bijdrage aan de sector popmuziek in de strategie 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing'. Ook draagt ESNS bij aan de strategieën 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

We verlenen Eurosonic Noorderslag een subsidie van € 114.000,- per jaar. Daarnaast verlenen wij samen met de gemeente Groningen een subsidie van maximaal € 87.500,- per jaar voor de uitvoering van de functie van cultuurpijler.

Grasnapolsky Festivals

Grasnapolsky is een weekend lang muziek en kunst op een bijzondere locatie, de oude strokartonfabriek De Toekomst in Scheemda. Het festival (dat jaarlijks in februari/maart plaatsvindt) verbindt zich aan een unieke erfgoedlocatie en combineert een vernieuwend kunstprogramma met een erfgoedprogramma dat tot stand komt met inbreng van lokale ondernemers en bewoners. Grasnapolsky heeft landelijk een bescheiden naam opgebouwd en heeft een goede start gemaakt met het bereiken van nieuw, Gronings publiek, onder meer door samenwerking met culturele instellingen in de provincie en de stad. Het evenement bevat verschillende invalshoeken (artistiek, sociaal, cultuurhistorisch) en spreekt integraal tot de verbeelding. Door het lokale verhaal zo beeldend te presenteren aan het publiek, heeft het festival niet alleen kunstzinnige, maar ook maatschappelijke impact. Grasnapolsky zet de komende jaren in op het bestendigen van duurzame relaties, zodat het publieksbereik en het draagvlak voor het festival kan worden vergroot. Ook wil de organisatie buiten de festivalperiode een programma presenteren. Het festival draagt bij aan de strategieën; 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Samenleven met cultuur' en 'Overal cultuur'.

We verlenen een maximale subsidie van € 35.000,- per jaar.

Groninger Forum (Filmliga's)

Het Forum voert in de komende jaren een breed scala aan activiteiten uit, waarvan de basis bestaat uit de bibliotheekfuncties, educatie en film. De provincie Groningen draagt enkel subsidie bij aan het onderdeel film binnen het Forum. In de afgelopen jaren is het filmbezoek aan het Forum steeds verder gestegen. Omdat in het nieuwe gebouw over meer filmzalen wordt beschikt kan het aanbod nog gevarieerder worden gemaakt en ook het aantal voorstellingen kan worden verhoogd. Bovendien wordt vanaf 2020 het festivalaanbod, naast IDFA, IFFR en Cinekid, uitgebreid met een animatiefilmfestival. Via de filmactiviteiten draagt Forum bij aan de strategie 'Thuis in Groningen'.

We verlenen een subsidie van maximaal € 58.000,- per jaar.

Groninger Museum - tevens cultuurpijler musea en erfgoed

De stichting Groninger Museum heeft als doel het bijeenbrengen en verzorgen van voorwerpen van geschiedkundige, kunsthistorische en actueel kunstzinnige aard. Dit gebeurt door het exploiteren van musea en expositiegebouwen. Daarnaast is het bevorderen van de belangstelling op geschiedkundig, kunsthistorisch en artistiek gebied een doel, dat bereikt wordt door het organiseren van tentoonstellingen en evenementen en het geven van voorlichting. Het museum trekt veel publiek uit stad en provincie Groningen, maar ook uit de rest van Nederland.

Het museum heeft met de programmering van tentoonstellingen een (inter-)nationale uitstraling en is van grote economische betekenis voor Groningen. Als cultuurpijler heeft het een belangrijke verbindende functie waarvan het initiatief de Museumnacht een goed voorbeeld is. Positief is de nadruk op onderzoek in de komende beleidsperiode, en het organiseren van de mogelijkheid tot kleine onderzoekspresentaties in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. Het Groninger Museum levert een bijdrage aan al onze strategieën, waarbij het specifieke project 'Actief tegen eenzaamheid', een shuttledienst en speciaal programma voor ouderen en minder mobiele mensen in de regio, een sympathiek en nuttig initiatief is, dat bijdraagt aan 'Overal cultuur'.

We verlenen een subsidie van maximaal € 1.050.200,- per jaar. Daarnaast verlenen we een subsidie van maximaal € 87.500,- per jaar voor het uitvoeren van de functie cultuurpijler voor musea en erfgoed.

Het Houten Huis - tevens cultuurpijler jeugdtheater

Het Houten Huis is het jeugdtheatergezelschap voor Groningen dat deel uitmaakt van de landelijke Basis Infrastructuur (BIS). Met vrijwel tekstloos theater via beeld en muziek stelt het gezelschap op een lichte manier maatschappelijke onderwerpen aan de orde. Het Houten Huis spreekt een breed en divers publiek aan van kinderen en volwassenen. Het gezelschap heeft sterke relaties met scholen en theaters in de regio en wil de komende jaren ook meer verbinding zoeken met publiek dat niet zo vanzelfsprekend in aanraking komt met theater. Het Houten Huis levert een overtuigende bijdrage aan de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Samenleven met cultuur' en 'Overal cultuur'. Het Houten Huis is partner van Station Noord en werkt met name samen op regionaal en nationaal niveau.

De provincie verhoogt haar bijdrage voor het Houten Huis tot maximaal € 35.000,- voor de reële en sterke bijdrage van Het Houten Huis aan de eerdergenoemde strategieën. Wel vragen we aandacht voor private fondsenwerving. Daarnaast verlenen wij samen met de gemeente Groningen een subsidie van maximaal € 50.000,- per jaar voor de uitvoering van de functie van cultuurpijler.

Jazz te Gast

Jazz te gast is een jong, innovatief festival van makers binnen de jazz- en improvisatiescene. Er wordt nieuw materiaal ontwikkeld, ingestudeerd en uitgevoerd in een brede setting van deelnemende professionals, semiprofessionals en amateurs. Er is een verbindende rol tussen toptalenten en gevestigde namen met amateurs en bewoners uit de regio.

Vanuit de kansen die de verbinding van cultuur met vrijetijdseconomie biedt, vanwege de combinatie van artistieke kwaliteit met regionale kracht, en vanwege de nadruk op gastvrijheid en inclusiviteit verlenen wij subsidie voor dit festival van maximaal € 9.000,- per jaar. Het festival draagt bij aan de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Overal cultuur' en 'Samenleven met cultuur'.

Jonge Harten

Jonge Harten is een kleinschalig festival dat een hoogwaardig theateraanbod en context- en educatieprogramma's aanbiedt. Jonge Harten draagt bij aan een bruisende stad en provincie, waarbij nadrukkelijk wordt gezocht naar verbinding met een brede doelgroep. De nadruk ligt op de leeftijd 12 t/m 29, waarbij de 12+ programmering door jongeren in schoolverband wordt bezocht en de bezoekers van de 18+ programmering zelfstandig hun weg naar het festival vinden. Het festival programmeert eigentijds werk van jonge, nog niet gevestigde makers die al wel de nodige ervaring hebben opgedaan. Elk jaar komen minimaal twee co-producties tot stand. Op deze manier heeft het festival een scherp artistiek kader waarbinnen wordt geprogrammeerd, met een duidelijke visie hoe en waarom het wil aansluiten bij de nieuwe generatie. Deze werkwijze geeft het festival een duidelijke eigen signatuur. Het festival bij aan de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Overall cultuur' en 'Samenleven met cultuur'.

We verlenen een subsidie van maximaal € 35.000,- per jaar.

Noorderlicht

Noorderlicht draagt stevig bij aan de zichtbaarheid van en kennis over fotografie in de drie noordelijke provincies. Als enig fotografieplatform weet Noorderlicht een heel eigen presentatie te bieden, in de regio, met landelijk en internationaal perspectief. Ondanks de belangrijke bijdrage aan de basis van het culturele stelsel vraagt de provincie om vernieuwing in de plannen van Noorderlicht. Ook de samenwerking met Breda Photo is een belangrijk aandachtspunt. Op basis van drie programmalijnen en daaruit voortvloeiende activiteiten (Noorderlicht Studio, Noorderlicht Festival en Noorderlicht on Tour) draagt Noorderlicht bij aan de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Overall Cultuur'. De provincie vraagt de komende beleidstermijn om een stevigere inbreng voor de strategie 'Samenleven met cultuur'.

We verlenen een subsidie van maximaal € 118.800,- per jaar.

Noorderlingen

Noorderlingen levert met haar kwalitatief hoogstaande theaterproducties uitgevoerd door getalenteerde jongeren in de noordelijke provincies een bijdrage aan de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Samenleven met cultuur'. Als vooropleiding theater en productiehuis voor talentvolle jongeren neemt Noorderlingen een belangrijke plaats in in de keten van talentontwikkeling. De voorstellingen zijn actueel, kwalitatief hoogwaardig en aanvullend op het bestaande aanbod.

We verlenen Noorderlingen een subsidie van maximaal € 102.300 per jaar en vragen hen concrete stappen te zetten naar een meer duurzame bedrijfsvoering.

Noorderzon - tevens cultuurpijler festivals

Het jaarlijkse festival Noorderzon is van grote lokale betekenis, maar het festival trekt tevens publiek uit de rest van het land. Noorderzon opereert in een aantal internationale verbanden en heeft daarbinnen een naam opgebouwd als toonaangevend festival. Noorderzon biedt vernieuwende makers een grote plek binnen het festival - sterker nog: ze selecteren juist veelal makers die scheidslijnen van disciplines overschrijden. Noorderzon voelt de verantwoordelijkheid om samen te werken en af te stemmen op diverse vlakken; dit is lovenswaardig. Noorderzon onderhoudt structurele partnerschappen, zowel op cultureel en maatschappelijk als op educatief niveau. De visie van Noorderzon op het cultuurpijlerschap geeft blijk van een verantwoordelijkheidsgevoel voor de hele sector. Noorderzon ziet een dienende, verbindende rol voor zichzelf, die niet louter artistiek is en goed inspeelt op wat er leeft in de Groninger samenleving. Noorderzon draagt bij aan alle provinciale strategieën, waarbij de nadruk ligt op 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Samenleven met cultuur'.

We verlenen een subsidie van maximaal € 114.600,- per jaar. Daarnaast verlenen we een subsidie van maximaal € 87.500,- per jaar voor het uitvoeren van de functie cultuurpijler voor festivals.

Noord Nederlands Orkest (NNO) - cultuurpijler klassieke muziek

Symfonieorkest Het Noord Nederlands Orkest (NNO) biedt een hoogwaardig aanbod in de gehele provincie en heeft landelijke uitstraling. Het NNO blinkt uit in vernieuwing en samenwerking met aansprekende, opkomende partijen die bijdragen aan de veelzijdigheid van de hedendaagse orkestpraktijk. Ook heeft het NNO een duidelijke springplankfunctie voor ontluikend en doorstromend talent. Het NNO levert een bijdrage aan onze strategieën 'Sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'samenleven met cultuur' en 'overall cultuur'. Het NNO is een belangrijke pijler binnen de sector klassieke muziek en vervult de rol van cultuurpijler voor deze sector voor de periode 2021-2028.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 51.200,- per jaar. Daarnaast verlenen we samen met de gemeente Groningen een subsidie van maximaal € 37.500,- per jaar voor de uitvoering van de functie van cultuurpijler voor de klassieke muziek.

**Noord Nederlands Toneel (NNT) -
tevens cultuurpijler theater
(samen met Club Guy & Roni)**

Het Noord Nederlands Toneel maakt deel uit van de Landelijke Basis Infrastructuur (BIS) en is cultuurpijler voor de theatersector (samen met Club Guy & Roni). Recente coproducties, zoals De Poolse Bruid en Mijn Ede laten zien dat het NNT uitstekend bijdraagt aan de strategie 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing'. Het gezelschap genereert zeer diverse activiteiten, variërend van grootschalige internationale producties of een lokaal programma gericht op jongeren, tot een uitgebreid talentontwikkelingsprogramma voor makers. NNT werkt op een inventieve manier samen met Club Guy & Roni, maar ook met andere partners, bijvoorbeeld in NITE en Station Noord. Tijdens de coronacrisis heeft het NNT het hybride digitale model NITE Hotel ontwikkeld, dat internationaal overgenomen lijkt te worden. Met alle activiteiten is het NNT verweven in de haarvaten van het gehele lokale bestel. Het gezelschap trekt nieuw publiek en draagt bij aan de strategieën 'Samenleven met cultuur' en 'Overall Cultuur'.

Deze cultuurperiode verlenen wij het NNT een subsidie van maximaal € 42.000,- per jaar. Daarnaast is NNT samen met Club Guy & Roni cultuurpijler voor de theatersector. Samen met de gemeente Groningen verlenen we NNT daarvoor een subsidie van maximaal € 43.750,- per jaar.

Noordpool Orkest

Noordpool Orkest bedient met een mix van laagdrempelige programmering en eigenzinnige projecten een breed publiek in Stad en ommeland. Het orkest brengt lichte muziek op een hoog professioneel niveau en heeft het vermogen om jong talent te behouden voor de regio. Noordpool Orkest speelt overal in de regio: voor specifieke liefhebbers, maar net zo goed voor een breed algemeen publiek. Noordpool Orkest verrijkt het aanbod in de provincie en levert een bijdrage aan onze strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Overall cultuur'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 27.750,- per jaar.

Noordwoord - tevens cultuurpijler letteren

Noordwoord is een gewaardeerde instelling bij schrijvers en publiek waarvan de literaire manifestaties onderscheidend en authentiek zijn en landelijk bereik hebben. De activiteiten zijn een voortzetting van de activiteiten in de afgelopen beleidsperiode, met voor de komende tijd extra inzet op talentontwikkeling. Noordwoord draagt met haar programma bij aan 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Overall cultuur'. De activiteiten zijn eigen, onderscheidend, ambitieus en zichtbaar voor zowel inwoners als bezoekers van Groningen. Met literaire manifestaties draagt Noordwoord bij aan een bruisende culturele regio. De instelling van Noordwoord als cultuurpijler

voor de letteren is een bekrachtiging van de rol van centrale letterenorganisatie in gemeente en provincie Groningen.

We verlenen een subsidie van maximaal € 30.700,- per jaar. Daarnaast verlenen wij samen met de gemeente Groningen een subsidie van maximaal € 37.500,- per jaar voor het uitvoeren van de functie cultuurpijler.

Poëziepaleis

Poëziepaleis is uniek in het verzorgen van poëzie-educatie en activiteiten op het gebied van poëzie door het hele land, met een nadruk op Groningen. Poëziepaleis stimuleert hiermee het dichten; via de educatieve programma's wordt de kwaliteit van gedichten vergroot. Kinderen en jongeren komen via wedstrijden in contact met poëzie, en talentvolle kinderen en jongeren treden op bij activiteiten van andere instellingen, zoals Dichters in de Prinsentuin, Winterwelvaart, en de herdenking op de Dam op 4 mei. In deze beleidsperiode zet het Poëziepaleis ook in op meer zichtbaarheid van kinderpoëzie in de openbare ruimte. Het Poëziepaleis draagt bij aan een "Een sterke basis" en 'Samenleven met cultuur'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 10.000,- per jaar.

Terug naar het begin

Terug naar het begin is een multidisciplinair kunstenfestival en ontdekkingstocht in één. Oude kerkjes en wierdenlandschappen in de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum vormen decor en podium voor muziek, theater, poëzie literatuur, dans en beeldende kunst. Het festival presenteert onder andere jonge aanstormende (noordelijke) kunstenaars in oude Groninger kerkgebouwen. Bezoekers kunnen een eigen route uitstippelen en op culturele ontdekkingstocht gaan. Terug naar het begin biedt een platform voor bijzonder cultureel erfgoed, slaat een brug met de bewoners en trekt bezoekers uit de hele regio. Vanuit de kansen voor cultuur in verbinding met vrijetijdseconomie biedt het festival een kwaliteitsaanvulling op het bestel. Het festival wil de komende jaren meer inspelen op het onderzoekende karakter van de ontdekkingstochten en zo de schoonheid van de regio tonen. Tevens zoekt het festival naar meer maatschappelijke verbinding en relevantie. Terug naar het begin betreft bewoners bij de ontwikkeling van het festival en zet daarmee aan tot cultuur. Er wordt op vernieuwende wijze samengewerkt aan de presentatie van de Collectie Groningen door de veelheid aan cultuurhistorische locaties en verbindingen die worden gelegd tussen oud en jong publiek, stad en ommeland, bewoners en toeristen. Het festival draagt bij aan de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Samenleven met cultuur' en 'Overall cultuur'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 25.000,- per jaar.

Urban House

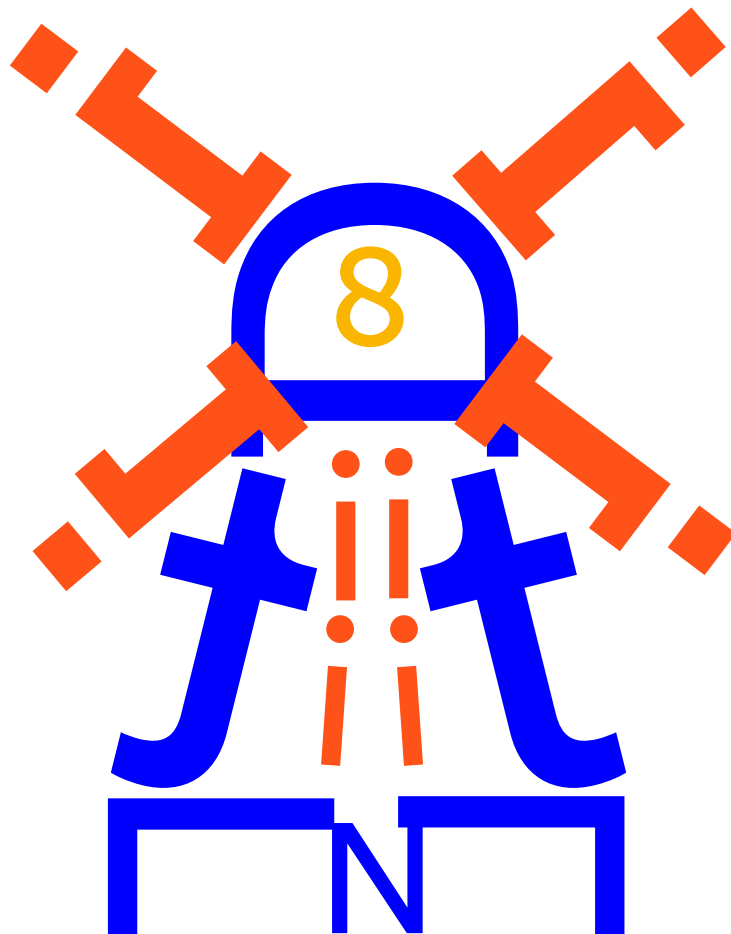
Urban House biedt ruimte en ontwikkeling aan, en presentaties van Urban Arts in Noord-Nederland. Urban House onderscheidt zich in aanbod en werkwijze, en biedt de deelnemers (jongeren tussen 16 en 25 jaar) in elke fase van hun ontwikkeling begeleiding en podiumervaring via verschillende activiteiten. Urban House legt verbindingen tussen de verschillende urban arts-disciplines en ook met andere kunstvormen. Urban House draagt bij aan 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing'. De organisatie verbindt talentontwikkeling aan cultuureducatie en cultuurparticipatie, en werkt samen met partners binnen de eigen scene, het brede culturele veld, het onderwijs en het maatschappelijk veld. Daarom draagt Urban House Groningen ook bij aan de strategieën 'Samenleven met cultuur' en 'Overal cultuur'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 30.700,- per jaar.

Zomerjazz fietstour

Zomerjazz fietstour is een (inter-)nationaal aansprekend festival met meer dan dertig concerten op meer dan vijftientig locaties. Via fietsroutes door het Reitdiepdal kan een keuze gemaakt worden uit intieme jazzconcerten in middeleeuwse kerkjes en boerenschuren. De ZomerJazzFietsTour is een kwalitatief sterk festival, dat experimentele programmering op toegankelijke wijze presenteert aan een breed nationaal publiek. De ZomerJazzFietsTour draagt concreet bij aan de verbinding van Stad en ommeland. De vernieuwende programmering is onderscheidend ten opzichte van andere jazzfestivals in Nederland. De ZomerJazzFietsTour werkt samen met andere podia en hoopt in de komende vier jaar meer te kunnen inzetten op verbinding met (ook buitenlandse) festivals voor crossprogrammering. De stichting heeft een intensieve samenwerking met bewoners van de regio evenals met het Groninger Landschap, de Stichting Oude Groninger Kerken, en diverse boerderijen en podia. Het festival is van betekenis voor de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Samenleven met cultuur' en 'Overal cultuur'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 25.000,- per jaar.

Uitvoerende erfgoedinstellingen

Borg Verhildersum

Stichting Borg Verhildersum zorgt voor de presentatie en instandhouding van landgoed en borg Verhildersum in Leens, en de daartoe behorende collecties. Vanwege de specifieke aan de collectie verbonden verhalen is Borg Verhildersum onderscheidend. De organisatie beheert en ontsluit Groninger erfgoed, en ontwikkelt een diversiteit aan publieksactiviteiten zoals exposities, concerten en de streekmarkten. De organisatie draagt bovendien bij aan de lokale leefbaarheid door ruimte te bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Verhildersum draagt op positieve wijze bij aan al onze strategieën. De presentatie en instandhouding van de borg, het landgoed en de collecties dragen in het bijzonder bij aan onze strategie 'Thuis in Groningen'. Er zijn doordachte plannen om de collectie op termijn ook digitaal te ontsluiten. Borg Verhildersum neemt met het landgoed en de collecties een unieke plaats in binnen de wereld van het Groninger erfgoed.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 168.850,- per jaar.

Folkingestraat Synagoge

De synagoge is het kenniscentrum voor Joodse cultuur en Geschiedenis in Groningen. Het gebouw is toegankelijk voor publiek en laat de bezoekers kennis maken met het verhaal van de Joden in de Stad en in de provincie Groningen, en met de geschiedenis van de synagoge. Naast expositie over de Joodse geschiedenis is er een gevarieerd programma van onder meer kunst, cursussen, film, dans, concerten en lezingen in het gebouw. De synagoge heeft educatieve programma's over de Joodse cultuur waar veel scholen uit de provincie gebruik van maken. Middels het educatieprogramma levert de organisatie een bijdrage aan het maatschappelijke debat met betrekking tot thema's als burgerschap, antisemitisme en godsdienstvrijheid. De Synagoge organiseert activiteiten (bijvoorbeeld de Europese dag van het Joods Cultureel Erfgoed en het project Open Joodse Huizen) en lezingen buiten het gebouw, onder andere bij scholen en verenigingen.

We verlenen een jaarlijkse subsidie van maximaal € 10.200,- bij aan de Folkingestraat Synagoge vooral vanwege hun activiteiten in de regio en de bijdrage aan de strategische lijn 'Samenleven met cultuur', 'Overall Cultuur' en 'Thuis in Groningen'. De gemeente Groningen zal als penvoerder fungeren.

Fraeylemaborg

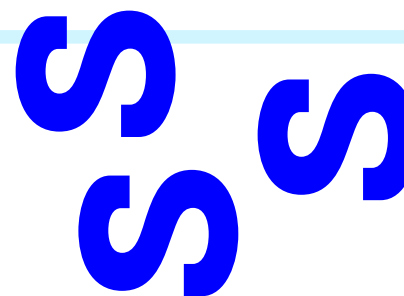
De Stichting Fraeylemaborg zorgt voor het onderhoud van de Fraeylemaborg, de bijgebouwen en het landgoed in Slochteren. Aan de hand van een permanente presentatie wordt het verhaal van de Fraeylemaborg verteld. Er zijn wisselexposities en er is ruimte voor (jonge) kunstenaars om te exposeren. Met een ondernemende mix van tentoonstellingen, manifestaties, educatie en fairs trekt de Fraeylemaborg een divers publiek. Fraeylemaborg biedt een breed palet aan originele activiteiten en exposities, waarbij het verhaal van de borg steeds centraal staat. De organisatie draagt bij aan al onze strategieën. De presentatie en instandhouding van de borg in de context dragen in het bijzonder bij aan onze strategie 'Thuis in Groningen'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 168.850,- per jaar.

Het Groninger Landschap

Stichting Het Groninger Landschap draagt bij aan het presenteren en toegankelijk maken van het erfgoed dat beeldbepalend is voor het landschap. De stichting weet de thema's landschap en erfgoed met elkaar te verbinden en de kwaliteiten van Groningen uit te dragen. Dit draagt bij aan de strategieën 'Overall cultuur' en 'Thuis in Groningen'. Het maatschappelijk draagvlak voor Het Groninger Landschap is groot en de stichting heeft een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod voor bezoekers van binnen en buiten de provincie. Sinds 2020 heeft de stichting de status van Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud (POM), een erkenning van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De provinciale subsidie van maximaal € 40.900,- per jaar is bestemd voor presentatie en promotie van het landschappelijk erfgoed.

Klooster Ter Apel

Museum Klooster Ter Apel vertelt de klooster- en kerkgeschiedenis van Groningen in het enige grotendeels bewaard gebleven middeleeuwse plattelandsklooster van Noordwest-Europa. Het gebouw en het tentoonstellingsbeleid hebben een duidelijke relatie. Het museum heeft een divers aanbod aan activiteiten en tentoonstellingen en richt zich op een brede doelgroep, van bezoekers die rust en contemplatie zoeken tot scholieren. Stichting Museum Klooster Ter Apel werkt samen met relevante partners in de erfgoedsector en toeristisch ondernemers, en zoekt voortdurend verbinding met het culturele aanbod in de regio. Museum Klooster Ter Apel draagt bij aan onze strategieën 'Een sterke basis', en 'Thuis in Groningen'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 123.750,- per jaar.

Menkemaborg

Menkemaborg is een museale borg met tuin in Uithuizen. De museale presentatie is gericht op het tonen van de borg in de 17de, 18de en deel 19de eeuw. Dit gebeurt thematisch de interieurcollectie. De borg is een waardevolle cultuurhistorische plek in de regio en heeft toeristische aantrekkingskracht voor bezoekers van buiten de regio. Op basis van de evidente waarde voor de collectie Groningen verdient de borg het om ondersteund te worden. De Menkemaborg draagt bij aan onze strategie 'Thuis in Groningen' door het verhaal van Groningen te vertellen aan de hand van haar eigen geschiedenis. Wij vragen aan de Stichting Menkemaborg echter een gedegen visie te ontwikkelen op het gebied van vernieuwing en zichtbaarheid (o.a. in publieksbereik, educatie en marketing). Daarnaast vragen we de organisatie gerichte samenwerkingsverbanden aan te gaan met bijvoorbeeld de andere borgen in Groningen. Wij vragen het museum om hier in de komende beleidsperiode werk van te maken en zullen dit meewegen bij de beoordeling van de jaarplannen.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 187.000,- per jaar.

Museum Nienoord

Museum Nienoord in Leek presenteert het verhaal van de borg Nienoord en haar bewoners, in de context van de ontwikkeling van het Westerkwartier. Ook beschikt het museum over een omvangrijke en bijzondere rijtuigencollectie van nationaal belang. Het museum grijpt het unieke uiterlijk van het gebouw en park uit het einde van de 19de eeuw aan om invloedrijke ontwikkelingen uit die eeuw voor Groningen in het expositiebeleid te laten terugkomen. Deze combinatie van het specifieke tijdsgewricht, het gebouw, de architectuur en het landschap is uitzonderlijk voor zowel het Westerkwartier als wel binnen het palet van Groninger borgen. Museum Nienoord zet fors in op een breed en divers publieksbereik.

Nienoord speelt in op allerlei activiteiten in de omgeving, heeft activiteiten voor verschillende doelgroepen en gaat samenwerkingen aan op toeristisch, cultureel en maatschappelijk gebied. Museum Nienoord draagt op deze wijze bij aan alle strategieën.

Wij verlenen Museum Nienoord een subsidie van € 120.000 per jaar.

Museum Stad Appingedam

Museum Stad Appingedam presenteert met haar collectie de geschiedenis, stadstopografie en stadsontwikkeling van Appingedam en de regio Fivelingo. De cultuurhistorische waarde ligt in de combinatie van het gebouw, twee aaneengesloten historische panden, en de collectie die is opgebouwd. De wisselexposities zijn laagdrempelig toegankelijk voor een breed publiek. Museum Stad Appingedam staat voor grote uitdagingen op personeel, financieel en inhoudelijk vlak. Wij vragen het museum voor 1 juli 2021 een duidelijk plan in te dienen hoe de organisatie zich de komende jaren presenteert als een museum van evident bovenlokaal belang en hoe de organisatie komt tot een duurzame, toekomstbestendige bedrijfsvoering.

Wij verlenen een subsidie aan Museum Stad Appingedam van € 61.400 voor het jaar 2021. Op basis van het genoemde aan te leveren plan overwegen wij een subsidie voor de periode 2022-2024.

Museum aan de A

Het museum aan de A is de organisatie die tot stand komt uit de doorontwikkeling van het Noordelijk Scheepvaartmuseum. Museum aan de A verbindt inwoners en bezoekers van Groningen met de geschiedenis van Stad en ommeland. Het museum treedt op als een regisseur/programmeur die ervoor zorgt dat het publiek bijdraagt aan de programmering en ontwikkeling van activiteiten. Zo bepaalt het publiek mede de inhoud van het museum. Het museum ontwikkelt activiteiten en tentoonstellingen samen met (culturele) partners in provincie en Stad. Het museum draagt bij aan meerdere van onze strategieën en is in het bijzonder gericht op publieksparticipatie, hetgeen uitstekend aansluit bij de strategie 'Samenleven met cultuur'. Museum aan de A geeft ook vorm aan de strategie 'Thuis in Groningen'; daarbij vinden we het van essentieel belang dat wordt gewerkt aan een sterke verbinding van het Museum aan de A met de erfgoedsector in de regio.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 117.600,- per jaar.

Museum Wierdenland

Museum Wierdenland is het enige echte archeologische museum buiten de stad Groningen. Als archeologisch museum maakt het historische verhaal van archeoloog Van Giffen en de afgraving van Ezinge bezoekers bewust van de waarde van het vakgebied. Door archeologie met landschap te verbinden draagt het museum bij aan het uitdragen van de schoonheid en geschiedenis van het landschap. Het museum toont de ontwikkeling van het landschap en de bewoningsgeschiedenis op een aansprekende manier voor een breed publiek en streeft daarbij naar zoveel mogelijk verbinding tussen wetenschap en educatie, en bezoekers en vrijwilligers van jong tot oud. Daarbij agendeert het museum actuele onderwerpen die belangrijk zijn voor de samenleving en voor de lokale omgeving. Museum Wierdenland draagt bij aan al onze strategieën en in het bijzonder aan de strategie 'Thuis in Groningen'.

Wij verlenen een subsidie van maximaal € 30.000,- per jaar.

Openluchtmuseum Het Hoogeland

Openluchtmuseum Het Hoogeland presenteert het dorpsleven in de 19e eeuw op een inspirerende manier. Het museum gaat de huidige presentatie de komende periode vernieuwen. Dit doet zij door zich te richten op de beleving van de bezoeker en te kijken naar het verhaal dat wordt verteld en de verbinding te leggen met actualiteit en de toekomst. Het openluchtmuseum heeft zich de laatste jaren ontwikkeld op het terrein van erfgoededucatie. Drie educatieve programma's die door het museum zijn ontwikkeld, zijn in trek bij basisscholen en organisaties actief in buitenschoolse opvang. Het museum draagt bij aan alle strategieën van ons cultuurbeleid, maar vooral aan 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Thuis in Groningen'.

Wij verlenen Openluchtmuseum Het Hoogeland een subsidie van € 128.260 per jaar.

Oorlogs- en verzetscentrum Groningen

De Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen vervult als expertisecentrum voor de collectie en documentatie over Groningen en de Tweede Wereldoorlog een waardevolle rol. Zij verzamelt kennis, ervaringen en herinneringen, en bevordert de reflectie op de Tweede Wereldoorlog. De instelling geeft uitvoering aan de strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing' en 'Thuis in Groningen'.

Wij verlenen de Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen een subsidie van € 15.300,- per jaar.

Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven

Naast collectiebeheer heeft het Regionaal Historisch Centrum Groninger Archieven een publieksfunctie als het gaat om het toegankelijk maken en presenteren van historische bronnen aan het publiek. Dit doen zij door middel van publieksprojecten, evenementen en ad-hoc activiteiten, en educatieve activiteiten. In de publieksactiviteiten wordt verbinding gelegd met de actualiteit en speelt digitalisering een belangrijke rol. Daarnaast is het RHC, samen met het Groninger Museum en het Noorderpoortcollege samenwerkingspartner binnen het Museum aan de A. In het museum worden publiekprojecten gepresenteerd. De samenwerking met het Museum aan de A heeft een voorbeeldfunctie in de ontwikkeling van samenwerking met andere musea in de provincie. Hiermee draagt het RHC bij aan onze strategieën 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Overal Cultuur' en 'Thuis in Groningen'.

Voor de publieksfunctie van RHC Groninger Archieven stellen we jaarlijks een budget beschikbaar van € 154.001.

Stichting Oude Groninger Kerken

Stichting Oude Groninger Kerken is de grootste eigenaar van religieus erfgoed in Nederland en geeft met haar activiteiten ruimschoots invulling aan de strategische doelen van de provincie. Ook de Stichting Oude Groninger Kerken heeft de status van Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud (POM), een erkenning van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voor een professionele bijdrage aan de monumentenzorg. De stichting draagt onder meer bij aan het laagdrempelig presenteren van haar religieus erfgoed aan een breed publiek en weet met haar activiteiten bezoekers van binnen en buiten de provincie aan te trekken. De stichting legt nieuwe verbindingen binnen en buiten de sector. De Stichting Oude Groninger Kerken draagt bij aan alle strategieën binnen ons cultuurbeleid.

Voor de presentatie van haar erfgoed verlenen wij een subsidie van maximaal € 100.300,- per jaar.

Veenkoloniaal museum

Het Veenkoloniaal Museum in Veendam vertelt het verhaal van de Veenkoloniën en de scheepvaart in relatie met Oost-Europa. Er is een duidelijke visie op de collectie. Er zijn regelmatig wisseltonstellingen, vaak vormgegeven vanuit de eigen collectie. Het museum is laagdrempelig en weet zich ook buiten de regio te profileren. Op educatief gebied heeft het museum een solide programma. Het museum draagt duidelijk bij aan alle strategieën van ons cultuurbeleid, maar vooral aan 'Een sterke basis en ruimte voor vernieuwing', 'Samenleven met Cultuur' en 'Thuis in Groningen'.

Wij verlenen het Veenkoloniaal Museum Veendam een subsidie van € 151.910,- per jaar.

Wij zijn cultuur!

Dit is een uitgave van de provincie Groningen

www.provinciegroningen.nl

publicatiedatum oktober 2020

Grafisch ontwerp: Studio dubbele punt

Cultuur
nota
Gronn

